http://rcin.org.pl
XVIII.1.242

http://rcin.org.pl

autor
Łabędzki Adam
Egzemp.

http://rcin.org.pl

EPIGRAMMATA BREVISSIMA,

Partim

DE NOVO CONDITA,

Partim

EX VARIIS POETIS SELECTA, & CORRECTA,

IN POLONICA

TRANSLATA,

In Duas Partes

DIVISA.

1790.

OPUSCULUM SECUNDUM.

WIERSZE KROTKIE,

Częścią

NOWO ULOZONE,

Częścią

Z ROZNYCH WIERSZOPISOW ZEBRANE, i POPRAWIONE;

NA POLSKIE

PRZEŁOZONE,

Na Dwie Części

PODZIELONE.

1790.

KSIĄZECZKA DRUGA.

http://rcin.org.pl

XVIII. 1.242

http://rcin.org.pl

Ad LECTOREM.

Arbitrio ſubmitto tuo mea carmina Lector;
Si mendis parcas, arbiter æquus eris.

Do CZYTELNIKA.

Wierſz moy dam Czytelniku pod ſąd twoy właściwy;
Omyłkom gdy przebaczyſz, będzieſz ſprawiedliwy.

Vel.

Carminis & Vatis fies tunc Lector amicus,
Zoilus, ac Cenſor, ſi neutrius eris.

Inaczey.

Przyiazny będzieſz Wierſzom, i Wierſzopiſowi,
Jeżli oboyga zdanie twe w czym nie obmowi.

Vel.

Quisquè ſuam labem, licet eſt ſcius, occupat Author,
Qui careat mendis, vix liber usquè patet:
Sed Lectoris, ineſt munus: vel tollere menda,
Eſſe vel Authorem, qui ſine labe foret.

Inaczey.

W każdyeh Kſięgach Piſarza znaydzie ſię nagana,
I każda prawie Kſięga błędem ieſt zmazana.
Lecz błąd taki lub znoſić ma czytelnik miły,
Lub takie piſać Kſięgi, by bez błędow były.

http://rcin.org.pl

PARS I.

DEUS.

QUidquid habent ventus, tellus, aqua, nubila Cœli,
Hoc habet æternus, nos retinendo, DEUS.

DEUS Optimus, Maximus.

Maximus haud esses, si non Deus Optimus esses;
Optimus esto mihi, Maximus esto Tibi.

Unus DEUS.

Una Fides, unus Dominus, Baptisma fiat unum,
Una salus hominis, mors necat omne genus.

Cæsar.

Omnia vincebas, sperabas omnia Cæsar!
Omnia nunc cessant, tu nihil, ecce! manes.

Vel.

Aut nihil, aut Cæsar fieri vis? esto! precamur;
Cùm Cæsar possis, & simul esse nihil.

Monarcha.

Quod Deus in Cœlis, quod sol formosus in astris,
Hoc est in terris quisquè Monarcha suis.

Illecebra mundi.

Pabula principiò mundus meliora propinat,
Sub finem solitus deteriora dare.

Illece-

http://rcin.org.pl

CZĘSC I.

BOG.

Co ma ziemia, powietrze, mgła niebios, bieg wody,
To Bog wieczny ma w sobie dla naszey wygody.

BOG naylepszy, naywiększy.

Naywiększym, i naylepszym iestes BOZE wszędzie!
Dobroć dla mnie, a wielkość niech dla ciebie będzie.

Jeden BOG.

Jeden BOG, iedna Wiara, iedno iest zbawienie,
Jeden Chrzest, iedna wszelkie śmierć gubi stworzenie

Cesarz.

Wszystkoś zwyciężał Cesarz we wszystkim ustałeś!
Teraz wszystko ustało, ty niczem zostałeś.

Inaczey.

Abo nie, abo Cesarz pragniesz bydź? bądź! życzem;
Gdy razem bydź Cesarzem, bydź możesz i niczem.

Jednowładca.

Co słońce na Niebiosach, co BOG może w Niebie,
To w państwie Jednowładca iest rządzcą u siebie.

Powab świata.

Na początku świat lepszy pokarm ofiaruie,
Na końcu potrawami gorszemi częstuie.

Powab

http://rcin.org.pl

Illecebra Christi.

Christus principio plerumque propinat amara,
Sub finem solitus dulcia mella dare.

Cupiditas.

Criminis est etenim radix quæsita cupido.
Perdidit ille fidem, quisquis amavit eam.

Vel.

Ille fidem perdit, qui gazas appetit amplas.
Aurum qui redigit, prodigit ille DEUM.

Quatuor novissima.

Hæc quatuor, nè pecces, observare memento:
Judicium; mortem tartara, regna poli.

Æternitas.

Tempus in æterno fuerat, semperquè moratur,
Et sine fine manet, principiôquè caret.

Tempus.

Proh superi! quid non homini levis eripit hora?
Vita brevis, parvum tempus, ut umbra fugit.

Vel.

Quid non longa dies, quid non componitis anni?
Sed fugit à vobis hora diurna brevi.

Poeta insignis.

Auratum nemo te dicit magne Poëta!
Aurea namquè tibi musa leposquè fuit.

Ira.

O homo! non irascere, tam scelus ausuge grande!
Quippe viri quævis ira, brevis furor est.

Homo altus, & tacitè loquens.

Vivis homo robustus, & altus, quercus ut alta,
Et profers verbum glandibûs ore minus.

Fama servanda.

Omnia si perdas, famam servare memento!
Fama bonos servat, perdit in orbe malos

Virgo.

http://rcin.org.pl

Powab Chryſtuſa.

Chryſtus z początku napoy, gorycze podaie,
Na końcu miod nayſłodſzy napoiem ſię ſtaie.

Chciwość.

Zrzodłem ieſt niecnot chciwość zbytecznie ſzukana,
Kto ią kocha, w nim wiara bywa nadpſowana.

Inaczey.

Kto nazbyt bogactw ſzuka, ten pozbywa wiary,
Ow zaś BOGA, kto złota nabywa bez miary.

Cztery oſtatnie rzeczy.

To czworo, ieźli zgrzeſzyć nie maſz żadney chęci:
Sąd, smierć, piekło, i Niebo, miey w żywey pamięci.

Wieczność.

Czas wieczny był na zawſze, ieſt, i zawſze będzie,
Bez początku, i końca trwa na wieki wſzędzie.

Czas.

Przebog! co człowiek w błahey nie traci godzinie?
Życie krotkie, czas mały, iako cień przeminie,

Inaczey.

Czego dzień długi, długie lata nie ſkładaią?
Lecz prędko dnia godziny od nich umykaią.

Rymopis ſławny.

Nikt nie mowi, Wierſzopis żeś ieſt pozłacany,
Wierſz twoy i żart tak piękny, iak w złoto przybrany

Gniew.

Nie gnieway ſię człowiecze! gniew każdy człowieka,
Do tego wiedzie, na czas że ſię krotki wścieka.

Człowiek ſilny a pocichu mowiący.

Jeſteś człowiek wyſoki, ſilny na kſztałt dęba,
A ſłowa ſzczupłe gada, iak żołądź, twa gęba.

Zachowanie ſławy.

Choćbyś wſzyſtko utracił, ſławę choway wſzędzie!
Sława dobrych zachowa, a złym zgubą będzie.

Panna.

http://rcin.org.pl

Virgo.

Cras nèquè, tum nec heri, nil eſt in Virgine veri,
Neſcio: qui fieret non bona Virgo, bona.

Eligenda Uxor.

Nubere vis Juvenis? par ut tibi, quære, ſit uxor!
Diſparibûs bobûs non bene cædit opus.

Venditio argenti ex Atari S. Petri.

Venditur hic pietas, venduntur dogmata Petri,
Aſcendam in Cœlum, nè quoquè vendar ego.

Dignitas.

Quandò quis alta petit, tantè ſedeat magis imus,
Nè, velut ex alto fulmen, in ima cadat.

Horologium ſolare.

Sole ſerenato ſtylus umbram, hæc indicat horam,
Hora ſecuturum quemquè docebit opus.

Tempus.

Tempus præteritum, præſens eſt, atquè futurum,
Ex his temporibus pars quota noſtra manet?

Medicus.

Si bene cum populis eſſet, male ſemper haberes,
Sed male cùm ſit eis, tu bene ſemper habes.

Vel.

Tu curas alios, alii te mox quoquè curant,
Sed tibi cura tui certior eſt aliis.

Dies.

Quid mihi cum ſtellis, aliisquè minoribus aſtris?
Cùm mihi ſol niteat, nil magis hoccè nitet.

Mane.

Mane color rebus, faciesquè reducitur orbi,
Mens animisquè redit, corporibusquè vigor.

S. Caſimirus.

Mortuus Angelicè, quia Virginitatis amore,
Plùs caſtis miius, quàm Caſimirus erat.

Heſpe-

http://rcin.org.pl

Panna.

Ani dziś. ani iutro. niemaſz w Pannie prawdy,
Niewiem: czymby złą w dobrą zamienić na zawdy

Wybranie żony.

Chceſz ſię żenić Młodzieńcze? ſzukay rownev żony!
Nierowne w iarzmie woły złe orzą zagony.

Przedaż ſreber z Ołtarza S. Piotra.

Tu pobożność przedaią. i Piotra wyroki,
Bym ſam nie był przedany, wſtąpię na obłoki.

Godność.

Im kto wyżey ſię wznoſi, tym niżey niech ſiada,
By nie ſpadł, iak z wyſoka piorun na doł ſpada.

Zegar ſłoneczny.

Słońce iaſne cień znaczy. godzinę znak cienia,
Godzina czas każdemu, do dzieła robienia.

Czas.

Czas przeſzły, teraźnieyſzy, z przyſzłym ſię ogłaſza,
Z tych czaſow ktora czaſu, i gdzie ieſt część naſza?

Lekarz.

Gdy dobrze ludziom bywa, ciebie złe nie miia,
Gdy im źle, tobie dobrze ſzczęście zawſze ſprzyia.

Inaczey.

Ty innych, inni ciebie léczą; tym ſię wſławiaſz!
Lecz pewniey oni ciebie, niż ty ich, uzdrawiaſz.

Dzień.

Co mi po gwiazdach, na co małe światło tleie?
Gdy mi ſłońce przyświeca, nad wſzyſtko iaśnieie.

Poranek.

Przy poranku świat poſtać, rzeczy kſztałt ſwoy maią,
Myśl umysły, a ciała czerſtwość odbieraią.

S. Kazimierz.

Umarł iak Anioł Kaźmierz, cudowny z Imienia,
Był dla niewinnych cudem aż do zadziwienia.

Gwiazda

http://rcin.org.pl

Hesperus & Phosphorus.

Hesperus inducit tenebras, redditquè soporem,
Phosphorus aſt factus, rursus utrumquè fugat.

Regina Sveciæ Virgo Christina.

Ingeniô, lingvis, calamô, virtutequè polles!
Æquivales Virgo pluribus una viris.

Duo lupi S. Ignatii gentilitii.

Romanæ Genti quondam Lupa profuit una,
Plùs profunt gemini nunc tibi Roma Lupi.

Quidam immeritus.

Munia geſſiſti, fateor, non infima quæquè,
Plùs illis debes, ſed minus illa tibi.

Unum ſine altero nihil.

Armento ſine, nil quid & armentarius exſtat,
Et neutrum prodeſt, ſi manus osquè deeſt.

Superbia.

Faſtus Magnatum ſe prodit corpore toto,
Sola duntaxat mente tumente latet.

Honores mutant mores.

Mutantur paſſim mores, cùm dantur honores,
Officioſa placent, obſequioſa jacent.

Pictura artificioſa.

Compreſsis labiis ſi non pinxiſſet Apelles,
Artificis laudes poſſet imago loqui.

Fidicen.

Tam ſcitè chordas fidium tu tundere nôſti,
Noveris ut chordis tundere corda magis.

Fraus maxima.

Oeconomus, molitor, braxator, ovilio, ſcriba,
Fraudibùs innumeris inſidiantur heris.

Doctor utriusquè juris.

Dicitur hic juris Doctor, puto, ſors utriusquè,
Qui juſtus juſtum jus docet, idquè facit.

Auctor

http://rcin.org.pl

Gwiazda wieczorna, i zaranna.

Gwiazda wieczorna ludziom noc i ſen przywodzi,
Zarańna gdy powſtanie; oboie odchodzi.

Krolowa Szwedzka Chryſtyna Panna.

Znaſz języki, kſztałt piora, i dowcip maſz w ſobie,
Równaſz ſię iedna wielom mężom w cnot ozdobie.

Herb S. Ignacego dway wilcy.

Z iedney niegdyś Wilczycy powſtali Rzymianie,
Dziś z dwoch Wilkow mocnieyſi zoſtali w ſwym ſta-
Niektory mniey zaſłużony. (nie.

Urzędy, wyznam, miałeś doſć znaczne na ſobie,
Więcey ieſteś im winny, lecz mniey one tobie.

Jedno bez drugiego zanic.

Bez trzody, za nic ſtoi człek w paſterſkiey ſzarzy,
A niczem ſą oboie, bez ręki, i twarzy.

Pycha.

Pycha po całym ciele z wierzchu ſię odzywa,
A ſamą myślą wewnątrz dumnie ſię ukrywa.

Honory odmieniaią zwyczaie.

Często godność odmienia obyczaiow poſtać,
Woli ktoś bydź godnieyſzym, niż poſłuſznym zoſtać

Malowanie ſztuczne.

Gdyby uſta otwarte maluiąc zoſtawił,
Samby obraz Malarza ſztukę wſzędzie ſtawił.

Muzyk. (kłada,

Tak ſztucznie z ſtron twa lutnia głos wdzięczny u-
Że bardziey do ſerc ludzkich, niż do uſzu wpada.

Zdrada naywiększa.

Szafarz, Młynarz, Piwowar, Owczarz, Piſarz baczny
Czynią Panom uſzczerbek przez ſwą zdradę znaczny.

Nauczyciel obuyga prawa.

Ten ſię ma zwać oboyga Nauczyciel prawa,
Kto go uczy ſumiennie, i przy nim obſtawa.

Wyna-

http://rcin.org.pl

Auctor universi.

Auctor naturæ DEUS est, naturaquè rerum,
Ergò totius fons & origo DEUS.

Æger.

Ægris proficuam Petri cùm legeris umbram,
Vis tibi, quàm medicus, promptior ut sit ea?

Filius similis Parenti.

Te similem natura tuo facit esse Parenti,
At longè virtus, ingeniumquè magis.

Æquinoctium.

Mensuræ noctis par est mensura diei,
Non sibi sunt ideo, noxquè diesquè pares.

S. Thomas Aquinas.

Thomas abrepto lenam titione fugavit,
Hinc turpem flammam, flamma sacrata necat.

Ordo Benedictinorum.

Quisquis in hoc Cætu vivit, vivebat & ante,
Quivis nil aliud, quàm benedictus erat.

Societas JESU.

In terris Socii JESU, qui sponte fuère,
In Cœlis etiam consociantur ei.

Chimici ef quinquè habent.

Chimistas plerumquè suos ef quinquè sequuntur:
Fuligo, fumus, fraus, fuga, furca; time!

Finis Tribunalis Festo S. Thomæ.
D. Thomas ad Tribunal.

Judicii quamvis hodie Vos munere privo,
Non tamen ex factis privo decore bonis.

Translatio ejusdem Petricoviâ Lublinum.

Hinc alias nostrum munus transfertur ad oras,
Et bona nostra simul facta ferantur eò.

Laus, sive Epitaphium Victoris Laudon.

Bella gerens, bellis pacem plùs Laudon amavit;
Pacis amator erat, tempore pacis obit.

http://rcin.org.pl

Wynalezca wszystkiego.

Bog tworzy przyrodzenie, rzecz ieſt z przyrodzenia,
Więc źrzodłem, i początkiem Bog ieſt wſzego mie.

Chory.

Gdy czytaſz, że cień Piotra choryeh uleczywał,
Chceſz by prędzey do ciebie, niż lekarz przybywał.

Syn podobny Oycu.

Przyrodzenie cię Oycu rownym bydź nazywa,
Lecz cnota, i twoy dowcip bardziey przyrownywa.

Rowność dnia i nocy.

Porownanie dnia z nocą miewamy na Niebie,
Noc i dzień nie ſą rowne iednakże dla ſiebie.

S. Tomaſz z Akwinu.

Tomaſz porwawſzy głownią, gdy pożar wybuchnął
Złey żądzy, tenże pożar płomień święty zdmuchnął.

Zakon Benedyktyńſki.

Kto w tym Zakonie żyie, i żył umieſzczonym,
Każdy nie ieſt czym innym, iak błogoſławionym.

Zakon Jezuicki.

Ci na ziemi JEZUSA Towarzyſzmi byli,
Będą i w Niebie takie z nim towarzyſzyli.

Alchimiści pięć przymiotow maią.

Alchimiſtow pięć razy ktora taiemnica?
Sadze, zdrada, ucieczka, dym, i ſzubienica.

Koniec Trybunału na S. Tomaſz.

S. Tomaſz do Trybunału.

Choć Wam dzień moy Sędziowſki urząd odeymuie,
Lecz z czynow ſprawiedliwych wieczną cześć ſpra-
Przeniesienie tegoż z Piotrkowa do Lublina. (wuie.
Z tąd gdzie indziey poyść mamy być temiż Sędziami,
Niech tam i dobre czyny poydą razem z nami.

Pochwała, czyli nadgrobek Zwycięzcy Laudona.

Milſzy pokoy, niż woyna była dla Laudona,
Że ſprzyiał pokoiowi, w czas pokoiu kona.

http://rcin.org.pl

Vel.

Vixerat ille diu cunctos, & vicerat hostes;
Pax modò cùm vigeat; pace vigente, cadit.

Vel.

Sæpe gerens bellum, belli non corruit ense,
Morte suaptè ruens: hic requieſcit humi.

Quatuor homines simul fulmine pereuntes.

Fulminis igne cadunt: Vir, Conjux, Filia, Serva,
Causa: domus, bis amor, cura vigilque fuit.

Mercator.

Sedulus extremas pergit mercator ad Oras,
Ut bona fortunæ, vel capiatque mala.

Peccatores.

Qui sunt, qui trepidant, & ad omnia fulgura pallent?
Qui celeres peccant, & scelus omne patrant.

Mendax perjurus.

Quisquè solet mentiri, perjurare paratus;
Perjurus verò, falsa loquendo, perit.

Conatus.

Multa patrare potest, satagit qui plùs adipisci;
Qui metuit spinam, non capit ille rosam.

Miseria humana.

Pluribus en! morbis oculus si subjacet unus!
Quot morbis igitur subjacet unus homo?

Angelica Salutatio.

Si Marianarum quæris compendia laudum?
Angelicò brevius non reperitur: *Ave.*

S. Joannes Baptista.

Inchoat à saltu vitam; sed ponit eandem,
Perficit & saltum quando puella suum.

Ad potum frequens disceptatio.

Fœcundi calices! quem non fecère disertum?
Infusas artes nam dare vina solent.

Terra

http://rcin.org.pl

Inaczey.

Żył długo, był Zwycięzcą Laudon w każdym boiu;
Dziś pokoy gdy się wznowił; On zasnął w pokoiu.

Inaczey.

Tyle razy woiuiąc, nie poległ na woynie,
Dziś legł losem swey śmierci; tu leży spokoynie.

Czworo ludzi razem od pioruna ginacy.

Mąż, Zona, Corka, Sługa od piorunu giną,
Dom, dwakroć miłość, pilność, były śmierci winą.

Kupiec.

W dalekie bieży kraie, żeby się zbogacił
Kupiec, lub co ma, żeby to samo utracił.

Grzesznicy.

Ktorzy to są, błyskania co się zbyt lękaią?
Ci, ktorzy i w grzech prędko, i zbrodnie wpadaią.

Kłamca krzywoprzysięzca. (dzie.

Kto zwykł kłamać, iest gotow krzywoprzysiądz wszę-
A tak krzywoprzysięzca kłamiąc, zgubion będzie.

Uśmość.

Wiele ten sprawić może, komu o co stoi,
Nie urwie roży z drzewa, kto się kolca boi.

Nędza ludzka.

Jeźli wiele boleie iedno oko człeka,
Jakiż go w całym ciele, choć iednym, bol czeka?

Anielskie Pozdrowienie.

Jeźli pochwał w krotkości Maryi szukamy?
Z dwoch słow: *Zdrowaś Marya*, wszystkie dla niey
S. Jan Chrzciciel. (mamy.

Zyć poczyna, gdy skacze Jan w żywocie Matki;
Kończy życie, gdy Panna skok skończyła gładki.

Przy napoiu częsta rozmowa.

Płodne kielichy! komu wymowy nie daią?
Często wlane nauki ludzie z wina maią.

Ziemia

http://rcin.org.pl

Terra Mater est, & Sepulchrum.

Terra novercali non Matris nomine digna,
Nam sua, quæ genuit, pignora nata vorat.

Discrimen Viri, & Fœminæ.

Est coma curta viro, sed crescit longa puellæ,
Hæc tamen est brevius, longius ille memor.

Ineptus Poëta.

Non nisi monstra paras, si quando pŏëmata scribis!
Nam nec in hiscè pedes, nec caput esse solet.

Numerus salvandorum.

Nunc est grex ovium longè numerosior hædis,
Hædorum longè postea major erit.

Lex & mors.

Lege caret fatum, non evitabile cum sit,
Lex autem fatò vix caret ulla suo!

Piger.

Tardus ad omne bonum serpis velut horridus angvis,
Ast ut equus præceps curris ad omne malum.

S. Bernardus & patrem & fratres traxit ad Claustrum.

Esse Patrem Patriæ, res est non rara, sed ingens;
Gratia; tum fratrum, tum Patris esse Patrem.

Magister & discipulus imperiti.

Si Doctor cum discipulo par conficit unum,
Nos in ea simus nunc paritate, duo.

D. Franklin.

Eripuit fulmen Cœlo, Sceptrumquè Tyrannis,
Fulmina nunc furiis, & data sceptra, dolet. (*)

Elecmosynarius jactabundus.

Quidquid opum confers inopi, vanescit in auras,
Si sapis; os clausum, sed sit aperta manus.

Papyrus Cambii.

Omnibus ex chartis, non est pretiosior ulla,
Quam quas venales campsor avarus habet.

(*) *Ex occasione Revolutionum Gallicarum.*

http://rcin.org.pl

Ziemia Matką iest i grobem.

Nie matką, lecz macochą możem nazwać ziemie,
Bo twe, które zrodziła, w grob wprowadza plemie.

Rożnica Męszczyzny od Białogłowy.

Mąż krotkim, Panna długim włosem się odziewa,
On iednak dłuższą pamięć, ona krotszą miewa.

Nierozumny Wierszopis.

Straszydło tylko robisz, gdy wiersz piszesz nowy!
Bo w nim ani nog składu, ani nie masz głowy.

Liczba przeznaczonych.

Teraz trzoda owieczek, niż kozłow licznieysza,
Potym kozłow nad owce, będzie gromadnieysza.

Prawo, i śmierć.

Smierć gdy iest nieuchronna, nigdy nie zna prawa,
Przy śmierci zaś człowieka każde prawo sława.

Leniwy.

Czołgasz się do dobrego, iak wąż, bez ochoty,
A iak koń szypko lecisz na wszystkie niecnoty.

S. Bernard Oyca, i braci pociągnął do Zakonu. (nie,
Wielka rzecz: bydź Oyczyzny Oycem w ktorey stro-
Łaska: bydź Oycem Oyca i Braci w Zakonie.

Nauczyciel, i uczeń głupi.

Jeźli Nauczycielom rowni są Uczniowie,
My rowni oba teraz iesteśmy trutniowie.

P. Franklin.

Wyrwał Niebu pioruny, berło okrucieństwu,
Dziś mu żal, piorun, berło, że dane szaleństwu. (*)

Jałmużnik chętpliwy.

Co dasz ubogim, wszystko iak wiatr niknie wszędzie,
Zamkniy uśa, a ręka niech otwarta będzie.

Papier do odmienienia pieniędzy.

Droższey karty z papierow żaden nie poznaie,
Nad tę, ktorą odmieniacz pieniężny przedaie.

(*) *Z okoliczności niezgod Francuzkich.*

http://rcin.org.pl

Senecio vegetus.

Tam properè passus glomeras! ut passibùs hisce
Ad mentem vitæ tè properare, putem.

Theologus in scriptis obscurus.

Est DEUS obscurus nobis, licet est sibi clarus;
Tu magis obscurum per tua scripta facis!

Rex, Lex.

Si foret hic cultus Legum, Regum prout exstat,
Legibùs at nullis Regibus esset opus.

Hoc ipsum aliter.

Si foret hic cultus Legis, Regis velut exstat,
Tunc Regi nulla lege necesse foret.

Bacchanalia.

Incendunt plerumquè focos solemnia Bacchi,
Nempe dies cinerum proximus esse solet.

Mors Cygni.

Supremos inter modulos moriuntur olores,
Occumbit læto funere, solus olor.

Vel.

Dum Cygnus moritur, sibi dulce melos canit ipse,
O! si sic moriar, nominis hujus ego. (*)

Mendax.

Perjures licet, haud tua me mendacia fallent,
Fallere me solùm, vera loquendo, potes!

Bibo Philosophus.

Plùs oneras Bacchò ventrem, quam pallade mentem!
Inde tibi plenus venter, inane caput.

Stemmatum instabilitas.

Sæpe sigillantur Magnatum Stemmata cerâ,
Instar enim ceræ nobile Stemma fluit,

Magnatum Authoritas.

Omnes Magnatum voces oracula sunt,
Et quamvis careant pondere, pondus habent.

(*) L. *Lucas.*

http://rcin.org.pl

Starzec czerſtwy.

Tak ſzypko nogi zbierafz! chocieś człowiek ſtary;
Że mniemam, iść chcefz prędzey niż młody na ma-
Teolog w pismach ciemny. (ry.
Bog dla nas ciemny, chociaſz ſam w ſobie iaśnieie;
Lecz przez twe pifma ciemne bardziey nam ciemnie-
Król, Prawo. (ie.
Gdyby iak Królow, ludzie prawa ſzanowali,
Żadnychby praw Królowie niepotrzebowali.
Toż ſamo inaczey.
Gdyky tak iak czci Króla, lud prawo ſzanował,
Tedyby żaden prawa Król niepotrzebował
Dni Mięſopuſtne.
Naywięcey w mięſopuſty pożar ludziom ſzkodzi,
Niedziw bo też Popielca dzień bliſki nadchodzi.
Smierć Łabędzia.
Słodko ſobie Łabędzie przy ſmierci śpiewaią,
Sam Łabędź ſmierć weſołą, wſzyſcy ſmutną maią.
Inaczey.
Przy ſmierci Łabędź ſobie ſłodkie nuci pienia,
O! gdybym tak umierał, ia tegoż imienia. (*)
Kłamca.
Choćbyś krzywoprzyſięgał, kłamſtwo nie poradzi,
Zwieść mię, gdy prawdę powieſz, ta mię prędzey
Pijanica Filozof. (zdradzi
Nie tak naukę w umyſł iak w brzuch napoy wlewaſz!
Ztąd też brzuch pełen zawſze, a czczą głowę miewaſz
Herbow nietrwałość.
Często ſię Herby Pańſkie woſkiem wyrażaią,
Bo też iak woſk topnieią, i z oczu pryſkaią.
Panow powaga.
Wſzyſtkie ſłowa ſię Panow ſtaią wyrokami,
Są poważne, nie ważą chociaż ich ſzalami.

(*) Ł. Ba Łukaſz,

http://rcin.org.pl

Lucas, & Cleophas.

Hi duo Diſcipuli non cognovêre Magiſtrum,
Tam ſibi diverſus, quam peregrinus erat.

Annales.

Annales veterum, quosdam reor eſſe canales,
De quibus ad natos patria geſta fluunt.

Senectus.

In terram plerumquè ſenes ſunt corpore proni,
Secum quisquè ſenum ſe grave portat onus.

Avarus.

Creſcit amor nummi, quantùm ipſa pecunia creſcit,
Semper avarus eget, ſemper opes cumulat.

Pertinatia.

Eſt hominis cujus prorſus mens neſcia flecti,
Hæc alios homines flectere neſcit item.

Morbus febrilis.

Infirmi graviter calida qui febre laborant,
Carnem non comedant inde bovis, ſed ovis.

Impedimentum ſtudii.

Per piſces, & aves, multi periêre ſcholares,
Si ſtudium tractas, his Studioſe cave.

Pax, & bellum.

Nulla quies bellô; pacem quicunquè peroptat,
Pax ſegetem gignit, bella nocent ſegeti.

Inſanus amor.

Non ut ames poſco, verùm ceſſes ut amare,
Tu me mollis adis, poſtea grandis abis.

Reſponſio.

I procul! ipſa tuum mollem deteſtor amorem,
Nam venis huc levior, grandior inde redis!

Negligentia paucorum.

Non citò progreditur majora capeſſere rerum,
Qui priùs amittit parva minuta rei.

Amens.

http://rcin.org.pl

Łukaſz, i Kleofaſz.

Ci dway uczniowie w drodze Miſtrza nie poznali,
Tak ſię zmienił, że Pielgrzym ieſt iakiś, mniemali.

Dzieiopiſma.

Dzieie dawne ſą niby iakieś wod rynſztoki,
Z ktorych ſynom Oyczyſte ſpraw płyną potoki.

Starość.

Ku ziemi poſpolicie ſtarzy ſię ſchylaią,
Sami ſobie ciężarem z ſiebie pozoſtaią.

Łakomy.

Ile kto ma pieniędzy, tyle ie miłuie,
Zawſze chciwy chce więcey, zawſze potrzebuie.

Upor.

Kto ſię ſam do dobrego nakłonić nie wzbudzi,
Ten i innych nieſkłoni do niczego ludzi.

Choroba gorączki.

Ktorzy cierpią choroby gorączki trzydniowe,
Owcze mięſo ieść mogą ale nie wołowe.

Przeſzkoda do nauki.

Połow ryby, i ptaka wielu gubi łakow,
Jeżli ſię uczyſz młody, ſtrzeż ſię ryb, i ptakow!

Pokoy, i woyna.

Nie nie trwa podczas woyny; woyna zbożu ſzkodzi,
Każdy żąda pokoiu, pokoy zboże rodzi.

Nieporządna miłość.

Nie kochay! albo cale porzuć me kochanie,
Twe do mnie lekkie przyiście, lecz ciężkie rozſtanie.

Odpowiedź.

Idź precz! mnie ſamey miłość twa ieſt obrzydzeniem
Bo wchodziſz z łżeyſzym, wracaſz a z cięższym ſum-
Zaniedbanie małych rzeczy. (nieniem.
Nie prędko ten do wyż zych rzeczy poſtępuie,
Ktory małą rzecz ſobie za nic wprzod ſzacuie.

Szalony.

http://rcin.org.pl

Amens.

Cenſus adeſt ubi, ſenſus adeſt plerumquè; viciſſim
Aſt ubi ſenſus abeſt, mox quoque cenſus abeſt.

Interitus nobilitatis.

Nobilitas fumoſa patet quandoquè feneſcit;
Et veluti fumus, dum petit alta, perit.

Paupertas, & Divitiæ.

Chriſtus ait: Cœlos à paupertate parari;
Tartara divitiis quis dubitabit emi?

Pictor.

Tam bene, tam propriè perſonas fingere nôſti!
Quòd perſonatas dicere nemo velit.

Laus propria.

Dicitur effatô veteri: *laus propria ſordet;*
Numquid olere magis laus aliena ſolet?

Cœlum, & terra.

Quis Cœlum terramquè putet non eſſe gemellos?
Unus cùm partu fecit utrumquè DEUS.

Allium, cepæ, &c.

Allia, cum rapa, cepæ, naſturtia, caules,
Inflant, inflammant, & male ſemper olent.

Hebdomada Sancta.

Proh pudor! Hebdomadis è quinquaginta duabus,
Unica duntaxat Sancta vocanda fuit?

Fortuna.

Dicitur apprimè fortuna volubilis eſſe,
Hinc etiam nummus ſphæricus eſſe ſolet.

Mures, & fures.

Non ſecus ac fures ſpoliant granaria mures;
Mus, & fur laqueô dignus uterquè ſuô.

Dives ergo pauperes.

Una quando manu dives largitur egenti,
Ambabûs manibûs poſtea lucra capit.

Serius,

http://rcin.org.pl

Szalony.

Kto przy zmyſłach zoſtaie, pewne ma dochody,
Bez zmyſłow kto ieſt, taki za zwyczay ma ſzkody.

Upadek Szlachectwa.

Szlachectwo nie ieſt trwałe, kiedy ſię ſtarzeie;
W zgorę ſię iak dym wznoſi a potym niſzczeie.

Ubóſtwo, i bogactwa.

Chryſtus mowi: ubodzy, że trafią do Nieba;
Bogaci, że do piekła; wątpić nie potrzeba.

Malarz.

Tak dobrze umieſz udać zmyślaiąc oſoby,
Że ich trudno ieſt poznać z powierzchney ozdoby.

Pochwała własna.

Że chwała własna śmierdzi: ieſt dawne przyſłowie;
Lecz czyli cudza pachnie? co kto na to powie?

Niebo, i ziemia.

Któż nie powie, że Niebo, i ziemia ſą ſobie
Bliźnięta? gdy ie ieden BOG uczynił obie.

Czoſnek, Cebula, &c.

Czoſnek, rzepa, cebula, ſłąb, rzeżucha ziele,
Brzuch wznoſzą, krew wzruſzaią, i źle cuchną w ciele.

Tydzień Swięty.

Z pięćdziesiąt dwoch tygodni ieden w roku bywa,
Ktory ſię tylko wielkim, i Swiętym nazywa?

Szczęście.

Że ſię ſzczęście w dom toczy, ſłoſownie mowiemy,
Bo, każdy że okrągły ieſt pieniądz, widziemy.

Myſzy, i złodzieie.

Rownie myſzy, złodzieie kradną ſkład pſzenicy,
Jak złodziey, tak też godna i myſz ſzubienicy.

Bogaty ku ubogim.

Jedną ręką ubogim co bogacz rozdaie,
To obiema rękoma w zyſk znowu doſtaie.

Poważny,

http://rcin.org.pl

Serius, & jocosus.

Et nôsti tractare jocos, & seria nôsti!
Cum gravitate levis, cum levitate gravis.

Epitaphium D. Franklin.

Eripuit fulmen Cœlo, sceptrumquè Tyrannis:
Nunc superis animam, corpus humo tribuit.

Fœmina Viró mollior.

Mollior est Mulier quàm Vir, sic dicta vel inde:
Hæc ex osse licet facta sit, ille luto.

S. Joannes Baptista in vinculis.

Nomen inane geris magni Baptista Joannes!
Nil aliud præter vincla Joannis habes.

Pòëta.

Laus epigrammatico non est postrema Pòëtæ,
In concinnandis versibus esse brevem.

Calvus.

Est aliquid cur me videare beatior esse,
Uno namquè minus pectine memet eges!

S. Petrus inverso capite suspensus.

Plantas Petre tuas gestis imponere Cœlis,
In reliquo terris vis superesse caput.

J. N. R. J.

Quod scripsi, scripsi; sit id indelebile scriptum.
Ullus homo melius scripsit in orbe nihil.

Ovenus.

Versibus ex gratis plus laudis haberet Ovenus,
Si non fœdâsset carmina multa Venus.

Ad Martialem.

Tu scribis meliora meis epigrammata longè!
Constet, ut hœc scribo deteriora tuis.

Lucius piscis.

Lucius à cauda laudatur, si sit edendus,
Instandum capiti, si capiendus erit.

Delphinus,

http://rcin.org.pl

Poważny, i żartobliwy.

Poważnie umieſz mowić, i czaſem żart powieſz!
A tak ſię razem płochym, i poważnym zowieſz!

Nadgrobek P. Franklina.

Wziął z rąk berło Tyranom. Niebo ogołocił
Z piorunow; duſzę BOGU, ciało ziemi wrocił.

Niewiaſta pieſzczeńſza nad Męszczyznę.

Nad Męſzczyznę Niewiaſta, bardziey ieſt pieſzczona
Choć on z ziemi, ta z kości była uczyniona.

S. Jan Chrzciciel w więzach.

Wielkiego Jana Imie czeze na ſobie noſiſz!
Niczym więcey proch z więzow Jana bydź ſię głoſiſz.

Wierſzopis.

Sława dla Wierſzopiſa ta bywa nie mała,
Gdy krotko wierſze piſze, a rzecz w nich ieſt cała.

Łyſy.

Szczęśliwſzym ſię nademnie w czymſiś pokazuieſz,
Mnie grzebień ieſt potrzebny, ty nie potrzebuieſz!

S. Piotr na dół głową powieſzony.

Chceſz Pietrze by twe nogi ku Nieku ſię miały,
A mozg z głową na ziemi by dla nas zoſtały.

J. N. K. Z.

Com napiſał; to piſmo będzie nie zmazane,
Od nikogo nie było lepiey napiſane.

Owerus.

Większzaby chwała z wierſzy Owenowi była,
Gdyby ich ſproſna Wenus częſto nieſzpeciła.

Do Marcyliuſa.

Piſzeſz wierſze odemnie daleko pięknieyſze!
Ja piſzę, idzie za tym, od ciebie podleyſze.

Szczupak Ryba.

Szczupaka od ogona, iedząc wychwalamy,
Gdy go zchwytać potrzeba, za głowę chwytamy.

Swinia

http://rcin.org.pl

Delphinus, & Siren.

Delphinus celer eſt, at Siren voce canora.
Fidus hic eſt homini, perfida conſtat ea.

Cete.

Non tam monſtra maris ſunt hæc, quàm viva chary- (bdis,
Navigiis totis vix ſatianda ſatis.

Ad divitias luxus, & faſtus.

Tam prope divitias luxus faſtusquè ſequuntur,
Quàm ſequitur motum corporis umbra ſui.

Finis rerum.

Si bonus eſt finis, totum laudabile factum,
Si malus eſt finis, res mala tota manet.

Adulator, & adulter.

Deteſtandus adulator, damnandus adulter,
Alter heri nummos, quærit & alter heram.

Præ viro mulier orcò aptior.

Fletus in inferno quia dicitur eſſe futurus,
Aptior infernò fœmina, quàm vir erit.

Mendax.

Eſt adeo ſolemne tibi non dicere verum,
Vix valeas quamvis dicere vera velis.

Unimanus.

Unius cubiti poteris vir mancè vocari,
Quantumvis Goliâ vix videare minor.

In excipiendis conviviis parcus.

Pranſuros priùs eſſe domi condiximus omnes,
Quando voles epulis nos adhibere tuis.

Spiritus S. in linguis igneis.

Venit in ignitis divina Columbula linguis,
Scilicet ante nimis frigida lingva fuit.

Unus DEUS, tres Potentiæ.

Unica mens ſimplex, mentisquè potentia triplex,
Te Trinum ac Unum nos docet eſſe DEUM.

Imma-

http://rcin.org.pl

Swinia morska, i Syrena.

Swinia morska iest prędka, nic ludziom nie szkodzi,
Syrena słodko śpiewa, a na życie godzi.

Wieczerzy.

Nie tak straszy, iak kiedy, ten paszczę otwiera,
Którą całe okręty nie syty pożera.

Przy bogactwach zbytek i wyniosłość.

Tak blisko zbytek z pychą za bogactwem ściga,
Jak cień, gdy się człek rusza, w oczach naszych
koniec rzeczy. (miga.

Jeżli koniec iest dobry, sprawa dobra cała,
Jeżli koniec zły, wszystka rzecz zła, i nie trwała.

Podchlebca, i cudzołożnik.

Podchlebca, cudzołożnik są oba zmazani,
Ow wczora szukał złota, ten dziś szuka Pani.

Nad Mężczyznę sposobnieysza Niewiasta do piekła.

Że w piekle płakać będą wszyscy, kto nie przyzna?
Sposobnieysza do piekła Dama, niż Mężczyzna.

Kłamca.

Tak masz w zwyczaiu kłamać, iż nigdy nie powiesz
Prawdy, choćbyś chciał kiedy, kłamcą się też zowiesz

Jednorękі.

Jednego łokcia człowiek, zwać się możesz śmiało!
Choć mało co masz mnieysze niż Goliat ciało.

W przyimowaniu na uczty oszczędny.

Wszyscy wprzod obiadować u nas stanowiemy,
Kiedy na twoię ucztę wezwani będziemy.

Duch S. w ogniystych, ięzykach.

Spadł w ogniystych ięzykach Gołąbek na Uczniе,
Przedtym zimnym ięzykiem nie mowili sztucznie.

Jeden BOG trzy duszy naszey siły.

Myśl iedna, trzy iey siły, które w nas zostaią,
Że ięden w trzech Osobach BOG, nas naucza ią.

Nicpo.

http://rcin.org.pl

Immaculatè Concepta V. M.

Virgo venenoſum pedibùs quem proteris angvem!
Hunc etiam plantis ſubjice, peſco, meis!

Jupiter.

Si Jovis è cerebro ſapientia; ſcilicet ergo
Num caruit cerebrò Jupiter inde ſuo?

Saturnus

Dicit Saturnum proles glutiſſe Poëta:
Ergone Saturnus non fuit ante ſatur?

Luna Turcarum.

Si Machometanæ terrent nos cornua lunæ.
Væ nobis, creſcent ſi magis illa ſuprà!

Vel.

Dicitur: in Cœlis teſtis quòd Luna fidelis,
Luna ſed in terris quando fidelis erit?

Hebræi ſaltatores.

Saltibus in variis excellere conſtat hebræos,
A vitulo ſaltus hos didicêre ſuo.

Guloſus.

Talis enim bolus nuper tibi faucibus hæſit,
Ne gula frangatur, ſvadeo, frange gulam!

Matrimonium.

Ire catenatim ſoluit dolor atquè voluptas,
Nunc in connubiis ſtrictiùs ire ſolet.

Turpis fuga ex bello.

Gloria quantumvis fugientem ſæpe ſequatur,
Attamen hæc eadem, te fugiente, fugit.

Pictor eximius, ſed deformis.

Induis rebus faciem, formamque venuſtam,
Hac etiam facies indiget arte tua.

Dania venationibus apta.

Venandis eſt apta feris, & idonea luſtris,
Dania, mutata voce Diana ſonat.

Samſon.

http://rcin.org.pl

Niepokalanie Poczęta P. M.

Ktorego węża depcesz nogami iad frogi!
Tego, proszę, złoż Panno i pod moie nogi!

Jowisz.

Jeżli z mozgu Jowisza mądrość choć omale
Rodzi się; czyliż Jowisz nie miał mozgu cale?

Saturnus.

Mowi Wierszopis: że swoy wziąwszy płod w swe (szpony,
Zrze Saturnus: czy przedtym nie był nasycony?

Księżyc Turecki.

Jeżli Turecki Księżyc dziś nas straszy nisko,
Biada nam! gdy się wzbiie wyżey Niebios bliśko.

Inaczey.

Mowią: że Księżyc wierny iest świadek na Niebie,
Lecz na ziemi ten kiedy wierny iest u siebie?

Zydzi skoczkowie.

Wiemy: że żydzi w skokach uczonymi byli,
Bo się od cielca swego skakać nauczyli.

Obżarty.

Takić kęs uwiązł w gardle, żeś się aż zakrztusił,
Radzęć mniey ieść napotym, byś się nie udusił.

Małżeństwo.

Roskosz za sobą ciągnie ucisk nieprzerwany,
Czego często małżeńskie doświadczaią stany.

Szpetna ucieczka z woyny.

Choć chwała sama goni, nie chcąc iey, człowieka,
Jednak za tym nie dąży, kto z woyny ucieka.

Malarz wyborny, ale na twarzy szpetny.

Maluiesz piękne twarze, i kształcisz osoby!
Trzeba z tey sztuki przydać twey twarzy ozdoby.

Dania do łowow sposobna.

Dania iest sposobna w knieiach łowić łanie,
Zmieniwszy iedno słowo, Dyaną zostanie.

Samson.

http://rcin.org.pl

Samſon.

Tercentum vulpes cœpit leo robore Samſon,
Una dein vulpes Dalila cœpit eum.

Rufus.

Exciperis toties, & carperis undiquè ſannis!
Sis animò! carpi flos ſolet ipſe croci.

Avarus.

Qui digitos ungit nummus, caput hic tibi pungit;
Vis ſanum vultus? pauperis unge manum!

Aſſerens maculas eſſe in ſole.

Quisquis es! & maculas audes aſpergere ſoli!
Luminibus maculam conflat ineſſe tuis.

Rara juſtitia in terris.

Juſtitiam veteres aſtræam nomine dicunt,
Inde quòd hanc terris certiùs aſtra colunt!

Cœnaculum & Cœna Chriſti.

Grandia quamvis fuerint Cœnacula Chriſti,
Cœna tamen longè grandior hiſce fuit.

Mors quotidiana

Si mors o homines! eſt ultima linea rerum,
Eſt, quà non fiat linea, nulla dies.

Devotus Fœmineus ſexus.

Articulis quævis muliebribus eſt data virtus,
Quòd plùs virtutem Fœmina, quàm vir, amet.

Thomas à Kempis.

Singula pondus habeat Kempenſis verba libelli,
Ne tamen ideirco ſit gravis ille tibi.

Aprilis, & Majus.

Triſtis in inferno ſemper regnabit Aprilis,
Majus at in Cœlo ſemper amœnus erit.

Lingua.

Non fruſtra lingvam duplicata repagula vallant,
Scilicet: hanc promptè nemo domare poteſt.

S. Petrus

http://rcin.org.pl

Samſon.

Kilkakroć moc Samſona liſow ułowiła,
Jedna potym Dalila liſzka go zdradziła.

Czerwonożołtawy.

Żeś czerwonożołtawy, na pośmiech cię daią,
Nie zważay! takiey farby kwiat ludzie zrywaią.

Łakomy.

Ktoryc groſz maści ręce, tym ſię rani głowa;
Namaść rękę ubogą! rana będzie zdrowa.

Kto twierdzi, że w ſłońcu ſą zmazy.

Kto śmieſz twierdzić, że w ſłońcu znayduią ſię zmazy
Muſiſz ſam mieć na oczach iakieś ciała ſkazy.

Rzadka ſprawiedliwość na ziemi.

Sprawiedliwość Niebieſką dawni ztąd mianuią,
Że ią Nieba nad ziemię naypewniey ſzanuią.

Wieczernik, i Wieczerza Chryſtuſa.

Poważny był Wieczernik dla Chryſtuſa Pana,
Lecz ważnieyſza Wieczerza, oſtatnią nazwana.

Śmierć codzienna.

Gdy śmierć oſtatnią kreſkę wſzyſtkich rzeczy miewa,
Każdy dzień koniec życia w tey kreſce opiewa.

Białogłowſka płeć nabożna.

Niewiaſty pobożniey ze wſzyſtkie kto nie przyzna?
Bo każda bardziey cnotę kocha, niż Męſzczyzna.

Tomaſz z Kempis.

Każde ſłowa w Tomaſza Kſiążce wiele ważą,
Jednak cie od czytania, choć ciężkie, nie zrażą.

Kwiecień i May.

Kwiecień w piekle mieć będzie rząd zawſze żałoſny,
May zaś w Niebie ſię cieszy na zawſze radoſny.

Język.

Nie darmo ięzyk dwiema ſciany ogradzamy,
Znać że go w mowie naſzey wnet nie uśmierzamy.

S. Piotr

http://rcin.org.pl

S. Petrus flens ad galli cantum.

Quem vix ad lachrymas illomata mille moverent,
Unica flere nimis gallica lingva movet.

S. Laurentius M.

Eſt aſſatum iam, manducandumquè Tyranne!
O dapibùs dignos appoſitosque ſales!

Sepulchra Majoris Hebdomadæ.

Dicta ſepulchra putant quidam, quaſi ſint ſine pulchro;
Omnia ſunt hodie pulchra, fecunda nego.

Quædam Mater.

Hoſnè voces aſinos? quos te genuiſſe fateris?
Cùm natura ſimul vos facit una pares.

Pax.

Majorum placitò, quamvis pax alma vocetur;
Nunc appellari pax mala ſæpe ſolet.

Animarum diverſitas.

Sæpe graves animos exilia corpora portant,
Exiles pariter grandia ſæpe gerunt.

Eccleſia una.

Si DEUS unus adeſt, Eccleſia ſtat ſimul una,
Si Pater unus ineſt, unica Mater erit.

Labore alieno glorians.

In bove ſtans ſub aratra culex exclamat: *aramus;*
In vitulis aliis ſtans, & ais tu: *ego aro.*

Infans JESUS pannis involutus.

Faſciolis fuerat puer ad præſepe ligandus,
Eriperent natum nè priùs aſtra DEUM.

Præſens opus carminum.

Degener in lucem non nunquam prodit abortus,
Sic meus in mundum nunc quoquè partus abit.

SS. Petrus crucifixus, Paulus capite plexus.

Servatum Petri Caput eſt, Pauliquè reſectum,
In terris unum par fuit eſſe caput.

Polytheus.

http://rcin.org.pl

S. Piotr przy zapianiu kura płaczący.

Ktorego ledwie tysiąc mowby pobudziło
Do płaczu, iedno kura pianie poruszyło.

S. Wawrzyniec Męczennik.

Już 6ę upiekło, kąsay! do mordercy mowi;
Takich potraw przysmaki służą Tyranowi.

Groby Wielkiego Tygodnia.

Mniema ktoś, że bez kształtu wszystkie groby trwaią,
Inne wszystkie są takie, dziś wszystkie kształt maią.

Pewna Matka.

Ktorych synow zrodziłaś, tych zowiesz ofiarami!
Choć iedno przyrodzenie rowno chodzi z wami.

Pokoy.

Choć według zdania dawnych, pokoy szczęście rodzi,
Dziś rzecz można, że pokoy nieszczęście przywodzi.

Rożność umysłow.

Często ciało przyszczupłe ma umysł wspaniały;
Przeciwnie człowiek spory, a umysł zdrobniały.

Kościoł ieden.

Jeźli BOG ieden, Kościoł stoi ieden wszędzie,
Jeźli Oyciec iest ieden, Matka iedna będzie.

Z cudzey pracy chełpiący się.

Na wole stoiąc komor woła: *my orzemy*;
Na ciołku cudzym stoisz. i mowisz: *robiemy*.

Niemowlę JEZUS w pieluszki obwinięty.

Przy żłobie pieluszkami JEZUS uwiązany.
By prędko z niemi nie był do Nieba porwany.

Teraźnieysze dzieło wierszy.

Odrodny płod się czasem z Matki na świat rodzi,
Tak to me dzieło wierszy do ludzi wychodzi.

SS. Piotr ukrzyżowany, Paweł ścięty.

Pawła Głowa odcięta, Piotra iest przy ciele,
Dwie znaczą iednę Głowę na ziemi w Kościele.

http://rcin.org.pl

Polytheus.

Principium numeri quum dicere cogimur unum,
Quomodo vos plures dicitis esse Deos.

Vel.

Dicite! quis numerus, series, munusvè Deorum?
Ordine postremus, censeo, vester erit.

Atheus.

Si DEUS est nullus, qui præmiet acta proborum?
Cœli Cœlorum, dicite, cujus erunt?

Vel.

Si DEUS est nullus, qui puniat acta malorum,
Credo pro vobis tartara nulla dari.

Quæ sunt Cæsaris, Cæsari. &c.

Ut sua Cæsaribus meritò tribuenda videntur,
Sic quoquè quæ sua sunt, sunt tribuenda DEO.

Jejunium.

Spiritus adversus carnem quò vincere posset?
Carne fuit vetitâ mortificanda caro.

Rex, Lex, Grex.

Exemplò Regis, necnon dictamine Legis,
Ducitur, ac regitur publica vita Gregis.

DEUS scrutator cordis.

Ipse DEUS cordis scrutator, oportet, ut adsit,
Quorum per tenebras plenaquè gesta latent.

Senecio, & Juvenis.

Omne ferè vitium juvenum solet esse venenum,
Ut contra ferme lac solet esse senum.

Responsa.

Etsi mortiferum biberint quid? (sit nequè mirum,)
Nequaquam virus tale nocebit eis.

Vetustas, & posteritas.

Dicitur effatò veteri: veneranda vetustas,
Vix est posteritas nunc celebranda minùs.

Mundus

http://rcin.org.pl

W wiele Bogow wierzący.

Gdy na początku liczbę iedną nazywacie!
Jakże wy więcey Bogow, niż ieden, trzymacie?

Inaczey.

Mowcie! ktora powinność, liczba Bogow w rzędzie?
Mniemam, że waſz oſtatni w ſwym porządku będzie.

W BOGA niewierzący.

Kto ieſt dobrym nadgrodą? ieżli nie maſz BOGA;
Powiedźcie! czyia będzie Niebios mnogość froga?

Inaczey.

Jeżli BOG nie ieſt, ktory złe by karał wiecznie,
Wierzę, że nie maſz piekła, i dla was koniecznie.

Co Cesarſkiego, Cesarzowi, &c.

Co ieſt Ceſarza, oddać mamy Ceſarzowi,
Co zaś Boſkiego, BOGU: Piſmo święte mowi.

Poſt.

By Duch pokonał ciało, iakiego oręża
Potrzeba? nie ieść mięſa, to ciało zwycięża.

Król, Prawo, Poſpolſtwo.

Gdzie dobry przykład Króla, i praw ieſt uchwała,
Tym ſię wiedzie, i rządzi ludzi trzoda cała.

BOG przenikaiący ſerce.

Sam BOG ſkrytości ſerca na widok dobywa,
I to co ſię w ciemnościach czynnego ukrywa.

Starzec, i Młody.

Każde wino dla młodych truciznę podaie,
Zaś dla ſtarych powſzechnie mlekiem ſię im ſtaie;

Odpowiedź.

Choćby ſco śmiertelnego (iakie to ſą dziwy!)
Pili? Nic im iad taki nie będzie ſzkodliwy.

Starożytność, i potomność.

Ieſt przyſłowie: że zawſze dawność ma bydź czczona,
Lecz potomnosc ledwie co ieſt teraz chwalona.

http://rcin.org.pl

Mundus muliebris.

Fœmineo generi mundus non ſufficit unus,
Ipſa creat mundos Fœmina ſæpe novos.

Bellum.

Unica bellorum ratio; non una voluntas,
Si foret unus amor, pax & ubiquè foret.

Redux ex bello claudus.

Claudus utrinque redis! ſunt belli ſigna futuri
Non mala; præteriti non bona; nonne fugæ?

Pariſii, & Venetiæ.

Utraquè pluralem numerum nanciſcitur Urbs hæc,
Quod multis valeant Urbibus eſſe pares.

S. Cæcilia.

Organa Virginibus non deſunt Cæciliana,
Cæcilianus eis ſpiritus arsquè deeſt.

Urſula ſæpe murmurans.

Urſula, quæ minium garris, tum murmura jactas!
Urſula non dici, ſed magis urſa potes!

Via Thebis Athenas, & contra.

Unicus inter eas ſi mons interiacet Urbes,
Nemo declivem dicet utrinquè viam.

JESUS nocte natus.

Dum Virgo partura fuit, nox cæca ruebat,
Ut tegeretur ea Virginis arte pudor.

Chriſtus in medio latronum.

Latronum medius qua lege pependit JESUS?
Qui legum lator, non latro legis erat.

Eleemoſinarius.

Quod tua pauperibus largitur dextera munus,
Hoc tua nequaquam ſcit, puto, læva manus.

Maſculus non optimæ virtutis.

Maſcula cenſetur proprio cognomine virtus,
In te nequities maſcula parne datur?

Longa,

http://rcin.org.pl

Swiat Niewieści.

Jeden świat nie wyftarcza Białogłowie ftroyney,
Chciałaby ich mieć więcey, lub ieden podwoyney.

Woyna.

Jedna przyczyna woyny; nie iedne iey względy,
By iedna miłość była, pokoy byłby wfzędy.

Powracaiący z woyny kulawy.

Przyfzłey woyny znak dobry; chromym z niey wra-
Przefzłey złey; ieźliś nogę złamał uciekaiąc. (caiąc.

Paryż, i Wenecya.

Oba Miafta z fwych nazwifk wielką liczbę maią,
Znać, że fię wielom Miaftom w wielkości rownaią.

S. Cecylia.

Wiele Panien głofami Cecylii śpiewaią,
Lecz ducha, i iey fztuki w śpiewaniu nie maią.

Urfzula wiele mruczaca.

Nie Urfzulą mafz fię zwać, bardziey niedźwiedzicą,
Bo wiele gadafz, czyli mruczyfz z tą famicą.

Droga z Tebow do Aten, i przeciwnie.

Gdyby iednę choć gorę te dwa Miafta miały,
Z obu ftronby fpadniftey drogi nie widziały.

JEZUS w nocy narodzony.

Noc przyciemna nadefzła, gdy porodzić miał
Panna, tym kfztałtem ukryć fwe Panieńftwo chciała

Chryftus w posrzodku łotrow.

Jakim prawem w śrzod łotrow Jezus powiefzo
Ktory prawa ftanowił, nie pfuł tey obrony.

Jałmużnik.

Co twoia prawa ręka ubogim rozdaie,
To, rozumiem, że lewa ręka nie poznaie.

Męszczyzna nie nayczyszey cnoty.

Męfka cnota imieniem właściwym fię zowie,
Twey złości Męfkiey rowna czyli ieft? kto powie.

Długie,

http://rcin.org.pl

Longa, & brevia.

Hæc prolixa placent: luxus, convivia, somnus;
At contra: Preculæ. Concio, Missa, breves.

Alauda.

Laudat alauda Deum, dum sese tollit in altum,
Quando vel ima petit, laudat alauda DEUM.

Avarus.

Quantò plùs opibùs quasi crefus abundat avarus,
In miseros tantò parcior esse solet.

S. Ursula cum 11000 Virginum.

Virginibus denis Cœlum æquiparavit JESUS,
Millibus undenis æquiparare potest.

In juventute canus.

Cani sunt sensus hominis; tibi gratulor istam,
Tam citò canitiem sensibus esse tuis.

Virgo minus sapiens.

Quinquè licet sensus habeas Virgo bona; quinquè
Inter sensatos non licet esse tibi.

Piratæ, & latrones.

Illi sunt similes monstris spectrisquè marinis,
Hi similes brutis, indomitisquè feris.

Viscus, & fiscus.

Dulceo fiscum, à fisco distingvito viscum!
Hôc capiuntur aves, hôc capiuntur opes.

Virtuosus homo.

Quæ solet in multis virtus peregrina videri,
Censetur meritò te penes esse domi.

Deformis Mater, formosa proles.

Formosam genuit Mater turpissima prolem,
Non secus ac florem sordida terra parit.

Dives mortem timens.

Nemo magis mortem metuat, quàm dives, oportet:
Instar enim furis mors venit, atquè rapit.

Christus.

http://rcin.org.pl

Długie, i krotkie rzeczy.

Gra, ſen, uczta, to troie: chcesz, by długo trwało;
Msza, Modlitwa, Kazanie; chcesz, by wnet uſtało.

Skowronek.

Chwali BOGA ſkowronek, gdy ſię w gorę wznoſi,
Spuſciwſzy ſię na ziemię, takąż chwałę głoſi.

Łakomy.

Im w większe człek łakomy doſtatki opływa,
Tym bardziey na ubogich oſzczędnieyſzy bywa.

S. Urſzula z 11000. Pannami.

Dziesiąciom Pannom JEZUS czyni Niebo rowne,
Do tyſiąc iedenaście bydź może ſtoſowne.

W młodości ſiwy.

Włos ſiwy ſtarość znaczy; iać tego wmſzuię,
Że w młodym iuż ſtarego ciebie upatruię.

Panna mnicy dowcipna.

Pięcią zmyſłami Panno chocieś obdarzona!
Między pięć dowcipnymi nie maſz bydź liczona.

Morſcy rozboynicy, i łotrowie.

Ci podobni ſtraſzydłom w morzu ſię rodzącym,
Ci zaś dzikim zwierzętom w laſach mieſzkaiącym.

Sieć, i koſzyk.

Sieć, i koſzyk rożnicę między ſobą maią,
W tę ptaki, w ten zaś ſkarby cudze ſię chwytaią.

Cnotliwy Człowiek.

W wielu zda ſię bydź cnota od ludzi daleka,
Tobie ieſt zawſze bliſka, bo cię w domu czeka.

Szpetna Matka, potomſtwo piękne.

Choc ſzpetna Matka piękne potomſtwo ſpłodziła,
Tak, iak ziemia plugawa kwiat ślliczny zrodziła.

Bogacz śmierci ſię boiący.

Trzeba, by ſię bogaty śmierci lękał ſzczerze,
Bo iak złodziey śmierć przyidzie, i wszyſtko zabierze.

Chryſtus

http://rcin.org.pl

Chriſtus hyeme natus.

Hiberno natum cùm conſtet tempore JESUM;
Heu! tum noſter quomodo ſrixit amor.

Boni Parentis bonus filius.

Qui genium meresquè patris ſortitus es! hæres
O quàm magnarum tu mihi dives opum!

Filii terræ.

Scinditur in partes, vel in intima viſcera tellus,
Orcus & in centro dicitur eſſe ſitus.

Suntnè Cœli liquidi, an ſolidi?

Pro liquidis: piſces & cancer, & amphora certant;
Pro ſolidis: pugnant cætera ſigna novem.

Conjugium.

Non tam conjugis hoc nomen conjunctio ſecit;
Quàm grave quòd conjux portat uterqnè jugum.

Converſio S. Ignatii de Lojola.

Quis, rogo, Lojolam ſauſtè cecidiſſe negabit?
Non ſurrecturus, ni cecidiſſet, erat.

Bonus præceptor pro juvene.

Hic ubi Vir dicet: quæ tę via ducet ad aſtra;
Hunc audi! quoniam quod decet, ille docet.

SS. Innocentes ab Herode occiſi.

Occidit Infantum, Chriſto naſcente, caterva;
Sidera ſic, nato ſole, minora cadunt.

Avarus

Eſt tolerabilior quivis mendicus avarò,
Nam petit unus opem, ſed petit alter opes.

Poëtæ bibuli.

Plùs reliquis plerumquè ſolent potare Poëtæ:
Nempe ſolent reliquis plùs & amare ſales.

Adam Proto Parens.

Indignus Patris eſt venerando nomine; quando
Nos priùs occidit, quàm generavit, Adam.

Gloria

http://rcin.org.pl

Chryſtus w zimie narodzony.

Chryſtus pod czas ſię zimy narodził, iak wiemy;
Ah! iak i my w miłości ku niemu ziębniemy.

Dobrego Oyca ſyn dobry.

Ktory cnot idzieſz śladem za twoim Rodzicem,
O iak obfzernych bogaſtw tyś mi ieſt dziedzicem!

Synowie ziemſcy.

Dzielą na części ziemię, czyli wewnątrz kraią,
A w śrzodku że ieſt piekło, wſzyſcy powiadaią.

Czy Niebo rzadkie, czy gęſte.

Ze Niebo rzadkie: ryby, ptak, dzban, upewniaią;
Ze gęſte: inne dziewięć znaki potwierdzaią.

Małżeńſtwo.

Nie tak Małżeńſtwa imie ſtraſie ſię złączeniem,
Jak, że iarzma ciężkiego ten ſtan ieſt znoſzeniem.

Nawrocenie S. Ignacego z Loio.

Ktoż przeczy że Lojola nie upadł ſzczęśliwie?
Nie wſtałby, gdyby nie był tak upadł prawdziwie.

Dobry Nauczyciel dla Młodzieńca

Ten Mąż coć powie droga, że ta ieſt do Nieba,
On to uczy, co zdobi, iego ſłuchać trzeba.

SS. Młodzieniaſzkowie od Heroda pobici.

Gdy Chryſtus przyſzedł na świat małe giną dzieci;
Tak mnieyſze światła nikną, gdy ſłońce roświeci.

Łakomy.

Znośnieyſzym ſię bydź żebrak, niż łakomca głoſi;
Ten zawſze bogactw żąda, ow o pomoc proſi.

Wierſzopiſowie więcey piiący.

Wierſzopiſowie więcey, niż inni piiaią.
Bo też więcey nad innych w żartach ſię kochaią.

Adam pierwſzy naſz Oyciec. (dziś

Nie godzien Oycem naſzym zwać ſię; gdy nas zdra-
Adam pierwey, niżeli na świat wyprowadził.

Chwała

http://rcin.org.pl

Gloria ex labore.

Gloria difficili partu venit; exere pugnum
In pugnam, palmam ſic tua palma feret.

Suſanna caſta.

Caſta Suſanna, ſenum cur inficiantur amores?
Hoc ideo, ne mens inficiatur, ait.

S. Catharina loco ſanguinis lac fundens.

Lac niſi fudiſſet Martyr Catharina; paratam
Tanta pati, quis non crederet eſſe Virum?

Paulus fur.

Non niſi qui furtò didiciſſi vivere; vitæ
Paule tuæ finis, non niſi funis erit?

Riſus ad lachrymas.

Quàm lachrymabilis eſt vita hæc, quàm plena dolore,
Cùm propter riſum lachryma ſæpe cadit.

Gaudia Cœli.

Eſſe licet, credam, liquidiſſima gaudia Cœli,
Attamen hæc eadem gaudia ſunt ſolida.

Ecce Ancilla Domini &c.

Divino Verbo Parens niſi Virgo fuiſſet;
Divini Verbi non foret illa Parens.

Judas ſuſpenſus.

Infelix arbor, cujus de fronde pependit
Judas, non malus tam tulit ulla malum.

Vel.

Dum temerè nimiùm ſaltaret ab arbore Judas,
Rupturam paſſus, viſcera fudit humi.

Doctor obſcurus.

Cur obſcura docens, Doctor clariſſimus audis?
Scilicet in tenebris clariùs aſtra micant.

Uxor Loth in ſtatuam ſalis converſa.

In ſtatuam converſa ſalis Loth, creditur, uxor,
Inſipiens Mulier, cum periit, ſapuit.

Martinus

http://rcin.org.pl

Chwała z pracy.

Chwała z trudnością przyidzie; przyłoż pięść w tę mierze,
Do bitwy, a tak ręka zwycięstwo odbierze.

Zuzanna czysta.

Czemu się miłość starcow nadaremną stała?
Czystey Duszy Zuzanny by nie zarażała.

S. Katarzyna miasto krwi mleko leiąca.

Gdyby nie mleko za krew z szyi Katarzyny
Płynęło! rzekłbyś śmiało. Mąż to był iedyny.

Paweł złodziey.

Z złodzieystwa tylko żyiesz Pawle! kradnąc wszędzie,
Koniec życia twoiego. czy powroz nie będzie?

Smiech do płaczu.

Jak opłakane życie, iak bolem ścisnione!
Gdy dla śmiechu ma często łzą lice skropione.

Radości Niebieskie.

Chociaż Nieba radości są rzadkie dla cnoty,
Jednakże pełne pociech są z właney istoty.

Ota ia Służebnica Pańska &c.

Gdyby nie była Słowa BOGA posłuchała,
Bozkiegoby też Słowa Matką nie została.

Judasz obwieszony.

Złe drzewo dla Judasza szubienicę dało,
Bo żadne takowego owocu nie miało.

Inaczey.

Gdy skakał na gałęzi Judasz z uchwałości,
Błonę zerwał, i wylał na ziemię wnętrzności.

Nauczyciel ciemno uczący.

Ciemno ucząc, iasnym cię Mistrzem nazywaią,
Bo w ciemney nocy iaśniey gwiazdy przyświecaią.

Żona Lota w bałwan soli obrocona.

W bałwan soli się żona Lota obrociła,
Głupia, w ten czas złe czuie, gdy życie straciła.

Mercin.

http://rcin.org.pl

Martinus Lutherus.

Menſales Martine ſales, Luthere luto ſe
Doctor porcinus, cùm loquereris, eras.

Dominus in nive mortuus.

Aſpera nuper hyems Dominum de nocte peremit;
Hæc verè dici frigida mors potuit.

Mendicus, & blaſphemus.

Impia, qui nuper maledicta refuderat ore,
Pro ſtipe mendicus ſtipite dignus erat.

Damianus illiberalis.

Munera ne numera numerando, munera dando,
Et manus & munus ſit Damiane minus.

S. Magdalena flens.

Ex oculis amor elicuit tibi Magdala fletum;
Et genuit (quiſnam crederet) ignis aquam.

Via duplex.

Omnes anguſtus nos ducit ad æthera trames,
Ad lethum lætum nos quoque ducit iter.

Amor verus.

Dic! cur ſemper amor juvenili pingitur ore?
Sincerus nunquam nempe ſeneſcit amor.

Vel.

Qui ſuus eſt hoſtis, ſibi mox eſt, credidto, clemens,
Qui ſibi clemens eſt, is ſuus hoſtis erit.

12. ſigna Cœleſtia.

Interſincta ſuis ſunt diverſoria ſignis,
Et ſua bis ſenis ſol notat aſtra notis.

Aries.

Vim patitur Cœlum, capit id violentia ſola;
Ariete pugnandum, qui quatit, aſtra rapit.

Taurus.

Fequis laſcivum promovit in æthera Taurum?
Traxerit in Cœlum fortè juvenca venus.

Gemini.

http://rcin.org.pl

Marzin Luter.

Przy ſtole ſzpetnie Lutrze, gdy gadaſz, żartuieſz!
Znać ſię Miſtrzem wieprzowym swiatu okazuieſz!

Pan w śniegu umorzony.

Tęga zima niedawno umorzyła Pana;
Zaiſte ta śmierć zimą zoſtała nazwana.

Zebrak, i bluźniercą.

Ze popełnił bluźniersſkie żebrak złorzeczenia,
Godzien miaſto jałmużny na pal zawieſzenia.

Damianin ſkąpy.

Nie liez darow! gdy daieſz, boś ieſt Damianie
Skąpy, mało kto weźmie, wiele nie dośtanie.

S. Magdalena płacząca

Z oczu ci Magdaleno miłość łzy wyciſka;
Ze z ognia (ktoby wierzył) źrzodło wod wytryſka?

Dwoiaka droga.

Ciaſna droga do Nieba wſzyſtkich nas prowadzi,
Szeroka, i weſoła do piekła iść radzi.

Miłość prawdziwa.

Mow! czemu miłość młodą malują na twarzy?
Miłość prawdziwa nigdy nie zna ſtarey ſzarzy.

Inaczey.

Kto ſobie nieprzyiazny, wnet będzie łaſkawy,
Kto łaſkawy, wnet ſobie nieprzyiaciel żwawy.

12. znakow Niebieſkich.

Dwanaście znakow widzieć daie ſię na Niebie,
Ktore iſtotą rzeczy ſą rożne od ſiebie.

Baran.

Gwałt wielki cierpi Niebo, kto chce wnić do Nieba,
Baranem bić do niego, by tam wźiedł, potrzeba.

Byk.

Co za roſpuſta Byka pod Nieba wſadziła?
Pewnie iaka młodziuchna miłość wprowadziła.

Bliźnięta.

http://rcin.org.pl

Gemini.

Nobile par fratrum gemini cum Caſtore Pollux;
Ob nexum, geminò dignus uterque polò.

Cancer.

Retrogradé quovis ſol aſtra pererrat in anno,
Cancer eum reditûs admonet iſſe ſui.

Leo.

Addictum ſphæris, qui neſciat eſſe Leonem,
Affixum ſphæræ Cœlitus eſſe videt.

Virgo.

Hæc Virgo præſtans ſi Virgo manere volebat,
In Cœlis merito jure locanda fuit.

Libra.

Qui tribus in digitis terræ ſuſpenderat orbem;
Jam tunc juſtitiæ lancibùs uſus erat.

Scorpio.

Scorpio Cœleſtis minitatur in orbe ſceleſtis,
Se ſtillaturum virus in hoſce ſuum.

Sagittarius.

Aptior eſt caſtris, quam pacis amantibus aſtris,
Ni pharetratus amor ſaucia corda velit.

Capricornus.

Suſpicor, evaſit Capricornus in æthera ſaltu,
Cùm jaceret montes fortis in aſtra Gigas.

Aquarius.

Ne quando Cœli metuant incendia flammæ,
Perpetuas illic iste miniſtrat aquas.

Piſces.

Quæ, piſces muti paſſim jejunia ſignant,
Piſcibus in Cœlo promeruêre cocum.

Septem planetæ.

Errantes ſtellas numeramus in æthere ſeptem;
Hic elementa gerit totquè Planeta vagus.

Lunæ.

http://rcin.org.pl

Bliźnięta.

Zacne imie dwoch braci, czy dwoia oſoba,
Dla związku, dwoiſtego Nieba godni oba.

Rak.

Tam i ſam co rok ſłońce świat w koło obchodzi,
Rak ten powrot na pamięć zawſze mu przywodzi.

Lew.

Ktoby ſądził, z okręgu, że Lew ieſt wyzuty,
Teraz widzi, iak ſtoi przy Niebie przykuty.

Panna.

Ta Panna, ieżli Panną zoſtać zawſze chciała,
Koniecznie oſadzoną w Niebie bydź muſiała.

Waga.

Ktory świat na trzech palcach trzymał, i miarkował,
Już w ten czas ſprawiedliwey ſzali potrzebował.

Niedźwiadek.

Niedźwiadek grozi zbrodniom na świecie będącym,
Że będzie dla nich iadem z ſiebie puſzczaiącym.

Strzelec.

Spoſobnieyſzy do bitwy, niż ku Niebu mierzyć,
Jeżli miłoſć niezechce ſere zranionych dzierżyć.

Koziorożec.

Mniemam: że Koziorożec na Niebo nogami,
Skoczył, gdy Gigas rzucał w toż Niebo gorami.

Wodnik.

Niech ſię więcey nie boi Niebo ognia ſzkody,
Bo Wodnik podoſtatkiem doda zawſze wody.

Ryby.

Za zwyczay ryby znaczą poſt, czy umartwienie,
Trzeba do Nieba kuchty na ich uwarzenie.

Siedm Planet.

Siedm gwiazd nie na ſwym mieyſcu na Niebie licze-(my,
I tyleż tam żywiołow będących widziemy.

Księżyc.

http://rcin.org.pl

Luna.

Luna Planetarum Cœlo intima, proxima terræ,
Deliquiis adeo parvula facta suis.

Mercurius.

Ad Lunam veneremque citus, cum corpore parvus
Mercurius, sorum creditur esse DEUS.

Venus.

Manè præit Soli, præcurrit vespere Lunam,
Quo faveant puero Lunaque Solque suo.

Sol.

In medio Sol est, tribûs hinc, tribûs inde Planetis
Additibûs; Quidni Rex utriusque poli?

Mars.

Vicenis quatuor Mars mensibûs astra pererrat,
Quô pactô, Mensis Martius omnis erit.

Jupiter.

Bis senis Cœlum decurrit Jupiter annis,
Ergone non senior, quàm duodennis erit?

Saturnus.

Annis ter denis Saturnus conficit orbem,
Importatquè famem sæpiùs esur adhuc.

Lucifer.

Quomodo de Cœlo ceciderit Lucifer olim?
Casus hic, occasûs mox orientis erat.

Timor.

Ea timor atquè metus sunt fundamenta salutis,
Qui timet, ipse cavet, qui cavet, integer est.

Magna cogitantes, & parva habentes.

Parturiunt montes, sed nascitur exiguus mus,
Magnus & ex parvo gignitur ungve Leo.

Iteratio peccati.

Pœnitet in casum, qui peccat adhuc iterando,
Verus amor nunquam vult iterare scelus.

Austria

http://rcin.org.pl

Księżyc.

Kſiężyc ſię bliżſzym ziemi, niż Nieba wydaie,
Dla zaćmień ſwoich często pomnieyſzym ſię ſtaie.

Merkuryuſz.

W iſtocie mały, bliſko Kſiężyca przebywa
Merkuryuſz, złodzieiow Bożkiem ſię nazywa.

Gwiazda zaranna razem wieczorna.

Rano Słońce, wieczorem Kſiężyc zaś ubiega,
A tak Kſiężyc, i Słońce chłopięciu ulega.

Słońce.

W śrzodku Słońce ieſt między ſześcią Planetami,
Czemuż nad Nieba nie ieſt Krolem obrotami?

Mars.

Co mieſiąc Niebo często Mars obchodzi wſzędzie,
Takim ſpoſobem każdy mieſiąc marcem będzie.

Jowiſz.

Co dwanaście lat Jowiſz widzieć nam ſię daie,
Więc iak w roku dwunaſtym ſtarſzym ſię nie ſtaie?

Saturnus.

W trzydzieści lat Saturnus raz do nas przychodzi,
Sam dotąd głodny, i nam wſzyſtkim głod przywodzi.

Lucyfer.

Jakżeś ſpadł z Nieba niegdyś iaſny Lucyferze,
Upad ten dał wſchodowey, zachod zaraz ſterze.

Boiaźń.

Boiaźń grutowna dłużey żyć człeku dozwala,
Bo ſię ſtrzeże boiący, ſtrzegąc ſię ocala.

O wielkich rzeczach myślący, a małe maiący.

Gory rodzą, a mała z nich myſzka wychodzi,
Zaś z małego paznokcia lew ſię ſrogi rodzi.

Powtarzanie grzechu,

Daremnie pokutuie, kto grzechy pomnaża,
Szczera miłość na powrot od grzechu ſię zraża.

http://rcin.org.pl

Austriæ felicia connubia.

Bella gerant alii, tu felix Austria nube!
Nam quod Mars aliis dat tibi Regna Venus.

Miles.

Rara fides, pietasquè viris, qui castra sequuntur;
Vir licet egregius, fit malus arma gerens.

Examen conscientiæ.

Solve DEO grates, pete lumen, discute mentem!
Delicti veniam posce, recide malum!

Terra, & Cœlum.

Terra bonos homines nunc educat atquè malignos,
Sed Cœlum tantùm suscipit eximios.

Tolerantia acrium verborum.

Tu cave defendas! quamvis mordebere dictis!
Dicta volant, nullum sed perimunt hominem.

Gallia, & Poëta.

Omnia, quæ scripsi mea vis metra Galla videre!
Hæc dabo pro libris, si mihi labra dabis.

Responsio.

Nolo tuos versus, & tangi labra recuso,
Nam tua metra minus, plùs mea labra valent.

Echo.

Cerno, cremor, fleo, spreta fero, tristemq; repulsa,
Sum nunc & fio. vox, sonus, aura, nihil.

Vel.

Cùm facie caream, queris, quare loquor extra!
Cùm tua verba sequar, die mihi lingva mea?

Cura salutis.

Summa salus summas animæ curas tenet; istheè
Jam non prima manet, sola sed una manet.

Christus patiens.

Cùm peccatores essemus nunc, Homo Christus,
Pro nobis cunctis mortuus innocuus.

Omnipo-

http://rcin.org.pl

Auſtryackie ſzczęśliwe zamęścia.

Żeń ſię dobrze Auſtryo! inni niech woiuią,
Co innym woyny tobie żony państwa inuią.

Żołnierz.

Mąż w obozie ſzkoduie na cnocie i wierze,
Często ludzie choć dobrzy, będą źli żołnierze.

Rachunek ſumnienia.

Podziękuy, proś o swiatło roſtrząśniy ſumnienie!
Win żąday odpuſzczenia, złe rzuć w zapomnienie.

Ziemia, i Niebo.

Ziemia ludzi pobożnych, i złych wyclowuie,
Lecz Niebo dobrych tylko do ſiebie przyimuie.

Znoſzenie ſłow przykrych.

Strzeż ſię bronic, choć ſłowem ciebie urażaią,
Słowa iak wiatr z uſt lecą, lecz nie zabiiaią.

Gallo, i Wierſzopis.

Chcesz Gallo, ktorem pisał me wierſze przeczytać,
Dam czytać, ieźli uſt twych dasz mi ſię dotykać.

Odpowiedź.

Wierſzow nie chcę, i dotknąć uſt mych nie pozwolę,
Więcey ważę me uſta, niż twych wierſzy rolę.

Odbitanie głoſu.

Mam wzrok, płacz, wrzawę, ſmutno mi odpowiadaią
Ieſtem: głos, dźwięk, wiatr, zaś mię wnijwecz chra-
Inaczey. (ciaią,
Uſt nie mam, pytaſz, czemu głośno iednak gadam?
Gdzie ięzyk? zgadniy! ſłowom gdy twym odpowia-
Staranie ſię o zbawienie (dam.
Naywiękſze ma ſtaranie duſzy naſzey ſprawa
Ktora nie wprzod, lecz ſama, i iedna zoſtawa.

Chryſtus cierpiący.

Gdyśmy byli grzeſznymi, śmierć Chryſtus odbiera,
BOG, i Człowiek niewinny za winnych umiera.

Dz *Wſzech.*

http://rcin.org.pl

Omnipotentia DEI.

Dieceris idcirco DEUS Omnipotens quia solus
Omnia, quæ velles, omnis & unus agis!

Detractio ad mensam.

Quisquis amat dictis absentem rodere famam,
Hanc mensam vetitam noverit ipse sibi.

Volterus cogitans quid scribat? nō cogitans quomodo vivat.

Cogito quid scribam? non cogito, quomodo vivam?
Scripta mihi famam, vita sepulchra dabunt.

Vox ad Udonem.

Fac finem ludo, quia lusisti satis Udo!
Lude novum lusum, mortis spectа crucis usum!

Paupertas Christi.

Esset cùm dives, propter te factus egenus;
Dives ut ejus tu pauperie fieres.

Vel.

Est nimis ille potens, divesquè piusquè manè it,
Quisquis cum Curito mitis inopsque manet.

Arbor in horto extensa.

Christus erat passus priùs arboris in Cruce fixus,
Arbor in horto nunc fixa Crucem patitur.

Roma, & Rava.

Cum fueris Romæ? Romano vivito more!
Sisne Ravensis homo? Roma fecunda, Rava.

S. Petrus Apostolus.

Petrus erat Petra; nunc hæc in hac Ecclesia, Petra
Sed Petrus cecidit semel, at Ecclesia nunquam.

Ferrandus Rex.

Ex ferro nomen tibi sit licet; aurea habemus
Sæcula: nam sub te Rege nihil tremimus.

Scriptor ambiguus.

Dum laudas proprios, & dum damnas alienos;
Nec bonus es Civis, nec malus Orthographus!

Vita,

http://rcin.org.pl

Wſzechmocność Boża.

Dla tego ſię nazywaſz Wſzechmogącym BOZE!
Boś ieſt wſzyſtkim, i wſzyſtko twa Wſzechmocność może.

Obmowca przy ſtole.

Kto przy tym ſtole ludzkie ſzpeci obyczaie,
Niech nie ie, i od tego ſtołu zaraz wſtaie.

Wolter myślący co pisać? nie iako żyć?

Myślę co pisać? iak żyć? nie pomyślę ſobie;
Piſma mi ſławę dadzą, życie ſpocznie w grobie.

Głos do Udona.

Przeſtań gry w życia zgonie, boś grał dość Udonie!
Zagray lepiey w grę nową, patrz na śmierć ſurową!

Ubóſtwo Chryſtuſowe.

Pędąc bogatym, zoſtał ubogim dla ciebie,
Łyś z iego miał uboſtwa ſkarb w życiu i w Niebie.

Inaczey.

Jeſt ten Swięty, i możny, i w doſtatki frogi,
Kto z Chryſtuſem przeſtaie cichy, i ubogi.

Drzewo w ogrodzie roſpięte.

Chryſtus dawniey Krzyż cierpiał na drzewie krzyżo-wym,
Dziś drzewo krzyże cierpi w ſadzie ogrodowym.

Rzym, i Rewa.

Gdyś ieſt w Rzymie po Rzymſku, żyi cnotliwie wſzę-dzie;
Jeżliś Rawianin? Rawać drugim Rzymem będzie.

S. Piotr Apoſtoł.

Piotr był opoką; Kościoł na opoce ſtoi,
Piotr raz upadł upadku Kościoł ſię nie boi.

Ferrand Król.

Z żelaza chcć maſz Imię; złote czaſy mamy:
Bo pod twym panowaniem nie ſię nie lękamy.

Piſarz obeſtrzony.

Gdy twych chwalić, a obcych ganić maſz w zwyczaiu
Anis dobry Mieſzczanin, ni zły Piſarz w kraiu.

Życie,

http://rcin.org.pl

Vita, & mori.

Vivere si bene dices! atquè mori bene dices,
Qualis vita tibi, mors tua talis erit.

Vel.

Fata times mala; nec metuis malè vivere; vive
Nunc bene, tunc tibi mors possit & esse bona.

Laus Catonis.

Quæ tegit extinctum cum libertate Catonem,
Hæc ridet tumulos Cæsar arena tuos!

Responsio Cæsaris.

Seu Cato sit liber, strictus seu Cæsar in orbe,
Post obitum tumulô par cinis ambo sumus.

Epitaphium Josephi II. Cæsaris Magni.

Hic jacet. Ille fuit magnus qui Cæsar in orbe,
Post mortem parvus, vel nihil ipse manet.

Fabianus Vir.

Esse tibi sapiens, & Vir Fabiane videris,
At mihi nec sapiens, nec Fabiane vir es.

Gratulatio Festorum Regi.

Quis quid habet, Regi donat, dare pauca videtur:
Nil qui habet, & dederat, plura dedisse, reor.

Adamo Præsuli ab Adamo.

Primus in orbe Parês Adam erat; sic tu ordine primo
Præsul Adame Pater! sic vovet alter Adam.

Thomæ.

Nominis hæc Thomæ plausûs duo carmina demus;
Si mera multa dabit, tunc metra multa damus.

Stephano.

Plenus gratiâ erat Stephanus: Tu pocula plena
Sume meri! hinc Stephanus gratus amicus erit.

Joanni.

Vita Joannis erat nullius conscia culpæ;
Tale tuum nomen, talis & ipse Vir es.

Gratulatio

http://rcin.org.pl

Życie, i śmierć.

Gdy dobrze żyć nawyknieſ, umrzeſz dobrze wſzędzie
Jakie teraz twe życie, taka i śmierć będzie!

Inaczey.

Boiſz ſię źle umierać, a że żyć nie boiſz!
Żyi dobrze! a przy dobrey śmierci ſię oſtoiſz!

Pochwała Katona.

W ktorym grobie z wolnością proch Katona grzebie,
Ten w twych grobach Cefarzu naśmiewa ſię z ciebie

Odpowiedź Cefarza.

Czy wolny Kato, czyli ściſły Cefarz bywa,
Po śmierci nas proch rowny oboie przykrywa.

Nadgrobek Jozefa II. Cefarza Wielkiego.

Tu leży Jozef drugi Cefarz, wielkim zwany,
Po śmierci za małego, czyli za nic miany.

Fabian Mąż.

Jeſteś Mężem, i Mędrcem tobie Fabianie!
Dla mnie ni Mąż ni mądry Fabian zoſtanie.

Powinſzowanie Swiąt Krolowi.

Kto, co ma, da Krolowi mały dar ſię ſtaie;
Mniemam, że ten da więcey, kto nie ma, a daie.

Adamowi Biſkupowi od Adama.

Pierwſzy Oyciec naſz Adam, Adam Adamowi,
Pierwſzym w rzędzie bydź Oycem, życzy Biſkupowi.

Tomaſzowi.

Maſz Tomaſzu na Imię dwa wierſze okrzykow,
Jeżli wina daſz doſyć? doſć damy wierſzykow.

Szczepanowi.

Pełen łaſki był Szczepan; ty wino ze dzbanem
Poſtaw pełnym! a będzieſz nam miłym Szczepanem.

Janowi

Żył Jan Apoſtoł w całym życiu nie znazanie;
Takie ieſt Imię twoie, iakiś ty ſam Janie!

Powinſzo-

http://rcin.org.pl

Gratulatio novi Anni.

Ecce! novũ cerno annum; omnes tu temperis annos
Semper ubiquè novos, cerne diesquè probos!

Tres Reges Magi.

Tres tria dona ferunt Reges Trino simul Uni:
Mirrham homo, Rex aurum, Thusq; Deusquè refert.

Inscriptio in Domum Principum Poniatovicrum cum Stemmate; Vitulus.

Commoda stat cunctis Poniatovia cum Vitulo Ædes;
Ædem quisquis init: non ferit hic Vitulus.

In Domum cum Stemmate: Luna, & Flumen.

In fundo Regum cunctis stat commoda moles;
Non sibi luna nitet, non fluit unda sibi.

Epitaphium Platini Typographi.

Christophorus situs hic Platinus Regis Iberi
Typographus; sed Rex Typographũm ipse fuit.

Jurisconsulti.

Nec te artis fugit emorientem gloria juris;
Jus fugit auctorem, jure cadente, mori.

Occisio.

Turca necat fratrem, Nero Matrem, Gallus utrũq;;
Cur non sit Gallus Turca, Neroquè simul?

Responsio.

Turca necem fratri, Nero Matri, insontibus infert;
Sontibus at Gallus pareit utrisquè piis.

Epitaphium Friderici Magni Regis Borussorum.

Rex jacet hic Fridericus erat qui Magnus in orbe,
Post mortem parvus, non minùs ipse manet.

Nanus.

Omnis homo, quidam microcosmus dicitur esse:
At meliùs titulus convenit iste tibi.

Omne bonum in DEO.

Quidve vagaris homo? quærens animæ bona, simplex
Quære bonum! quod habet cuncta superna bona.

http://rcin.org.pl

Pewnie życzenie nowego Roku.

Nowy Rok dziś oglądam; ty wszystkich lat żądzy
Nowych, dni zawsze dobre, i wszędzie oglądzy!

Trzey Królowie Mędrcy.

Trzey Króle w trzech iednemu niosą darow troie:
Człek mirrę, Król ma złoto, BOG kadzidło swoie.

Napis na Dom Xiążąt Poniatowskich z Herbem: Ciołek.

Dom z Ciołkiem Poniatowskich stoi ku wygodzie;
Do Domu wstęp ma każdy: Ciołek ten nie bodzie.

Na Domu w Starofwie z Herbem: Miesiąc, i Rzeka.

Dom na gruncie Królewskim dla wszystkich wygody,
Nie sobie Xiężyc świeci, ani płyną wody.

Nadgrobek Platyna Drukarza.

Krzysztof Drukarz Królewski tu Platyn spoczywa;
Lecz sam wszystkich Drukarzow Królem się nazywa.

Prawnego.

Śmierć ci życie, lecz prawo chwały nie odbiera
Gdy prawo padnie, sprawca sam praw obumiera.

Zaboystwo.

Turczyn brata zabiia, Nero Matkę swoie;
Francus ni Turczyn, Nero, choć zabił oboie?

Odpowiedź.

Turczyn bratu, a Matce Nero śmierć sprawuie
Niewinnym; Francus winnym śmierć obom daruie.

Nadgrobek Fryderika Wielkiego Krola Pruskiego.

Tu leży Król Fryderik wielkim w życiu zwany,
Po śmierci za małego, nie iest rownie miany.

Karzeł.

Wszelki człowiek się małym światem iakoś zowie,
Żeś ty takim człowiekiem, każdy z nas to powie.

Wszystko dobre w BOGU.

Czemu człecze błędliwy szukasz dobr dla siebie?
Szukay dobra szczerego! to maiz wszystko w Niebie.

http://rcin.org.pl

Calvus.

Eſt aliquid, cur me videare beatior eſſe;
Uno namquè minus pectine memet eges!

Illiberalis homo.

Multa peto, tu multa negas; peto pauca, nec illa
Das; nihil ergo peto, tu nihil ergo nega.

Invidus.

Si tantùm ſigulus ſigulum, quod dicitur odit;
Quæ numeroſa magis, quam ſigulina tribus?

Pumilio.

Curtus es! & quôvis tibi longior eſſe videris;
Umbram mane tuam aut veſpere menſus eras.

Æger.

Cùm ſis æger, (ait Medicus) Medicum abnuis eccur?
(Æger ait) volo adhuc vivere, nolo mori.

Puer, ebrius, fluitus: veriloqui.

Hi tres nulla ſciunt mendacia dicere; menti
Nam nequeunt contra dicere: mente carent.

Ovum Paſchale, & Agnus.

Ovum do Paſchale tibi pro more vetuſto;
Sic dato Paſchalem tu mihi rurſus ovem.

Pauper Philoſophus. illiteratus dives.

Pauper ego, tu dives opum; tu pauper egoquè
Ingenió dives; ditior at quis? ego.

S. Catharina lacô ſanguinis lac fundens.

In Cœlo fecit Juno, via lactis ut eſſet;
Ut ſit in terris, nunc Catharina facit.

Ejuſdem ſepulchrum oleum ſcaturiens.

Virginibus ſatuis oleum defecit & ignis;
Hanc oleum nunquam deficit; ergo ſapit.

Senecio.

Tu canus cùm ſis; juvenem me ſuſpicis: intus
Canitiem capiti xeris ineſſe meo.

OEnopola.

http://rcin.org.pl

Łysy.

W iedney rzeczy szczęśliwość nade mnie zyskuiesz!
Mnie grzebień iest potrzebny, ty nie potrzebuiesz!

Skóry szlawick.

Czy więcey czy mniey profzę; odmawiasz moy Pa- (nie;
Więc iuż o nic cię profzę; co chcesz, niech cię ssanie.

Nienawistny.

Jeżli garncarz, iak mowią, garncarzowi szkodzi,
Któryż się rod liczniey szy nad garncarski zrodzi?

Karzeł.

Krotkiś! a żeś nad innych dłuższy, masz widzenie:
Ztąd rano, albo wieczor twe rozmierzasz cienie.

Chory.

Chorys iest, (mowi Lekarz,) a nie chcesz Lekarza?
Chcę żyć iefzcze, a Lekarz choremu śmierć zdarza.

Dziecię pijany, głupi: prawdę mowiący.

Ci trzey nie kłamią; rozum pomieszany maią;
Naprzeciw też rozumu wcale nie gadaią.

Jaie Wielkanocne, i Baranek.

Daięć iaie święcone, dawnieyszym zwyczaiem;
Ty mi day swięconego Baranka na wzaiem.

Ubogi Filozof, nie uczony bogacz.

Jam ubogi, tyś bogacz; ia dowcip posiadam;
Tys głupi; ktoż bogatszy? ia, bo cię przegadam,

S. Katarzyna miasto krwi mleko leiąca.

Sciele Juno, na Niebie drogę: mleczna płynie,
Na ziemi Katarzyna z drogi takiż słynie.

Tenże grab oley z siebie wydaiący.

Głupim Pannom oleiu, i światła nie stało;
Tey, będąc mądrą, światło zawsze dostarczało.

Starzec.

Będąc siwym; mnie młodym zwać iesteś gotowy:
Mniemasz, że mam siwiznę w samym środku głowy.

Winny

http://rcin.org.pl

Oenopola.

Sunt bona mixta malis, vulgò proverbia dicunt;
Esse, bonis misces cùm mala vina, probas.

Majus Rex Mensium.

Cur inter Menses Majus Rex esse meretur?
Nil, quàm sit Majus, tempora Majus habent.

Angela Virgo castitate objecta.

Nubere cùm sponso careas pare, candida, sponsa!
Angelus est tibi par; Angela nube pari!

Epitaphium bellonis.

Vixit hic, ut biberet, sitiebat, & usquè bibebat;
Nunc dubitatur adhuc, desiérimne sitis?

Vanitas.

Siccinè pulveribùs crines respergis & umbrâ?
Omnes nos homines pulvis, & umbra sumus.

Tabaco nimiò utens.

Nunquam sat potis es nares complere tabacô,
Anne tuus fundô nasus utrinquè caret?

Oculi impudici.

Si semel est oculis defuncta modestia mater,
Pupillas oculos quis neget, esse duas?

Duplex aeternitatis via.

Arcta via in Cœlum, lata est, quæ ducit ad orcum,
Hæc est longa nimis, stat nimis ista brevis.

Unus servus, duo Domini.

Nemo potest hominum Dominis servire duobus,
Nec duo servi uni sufficiunt Dominæ.

Mendici.

Magna patet mendicorum nunc copia mundo,
Est ad egenorum parvula turba modò.

Quidam homo barbatus.

In te laudo caput, non autem laudo capillos,
Crines esse bonos, sed caput esse, nego.

Epigramma.

http://rcin.org.pl

Winny szynkarz.

Ze się złe z dobrym mięsza, tak często mowiemy;
Ty gdy złe wino w dobre leiesz, doznaiemy.

May Krol Miesiecy.

Czemu z wszystkich Miesięcy May się Królem zowie?
Bo czas w nim iest nad innych; większy każdy powie.

Angela Panna ślubem czystości obowiązana.

Angelo! z oblubieńcow nie zrownać nikt zgoła;
Zyi z tym! ktoryć iest rowny: masz w Niebie Anioła

Nadgrobek pianicy.

Żyiąc pił, i pić prapnął, i pił aż do poty;
Wątpię teraz, czy iefzeze nie ma pić ochoty?

Prożność.

Także włos nasz potrząsa cień, i proch z popiołu?
Wszyscy ludzie są cieniem, i prochem pospołu.

Tabaki wiele zażywaiący.

Nigdy nozdrzow tabaka twych nie napakuie,
Azaż z obu stron w nosie iuż ci dna brakuie?

Oczy niewstydliwe.

Jeźli oczy raz skromność matkę postradaią,
Ktoż przeczy, że też oczy dwie źrzenice maią?

Dwoiaka do wieczności droga

Ciasna droga do Nieba, do piekła szeroka,
Ta krotka, tamta nazbyt długa, i wysoka.

Sługa ieden. dway Panowie.

Zaden z ludzi dwom Panom służyć nie wydoła,
Dway sługy iedney Pani nie wystarczą zgoła.

Zebracy.

Wielka liczba żebrakow na świat pielgrzymuie,
Lecz prawdziwych ubogich mało się znayduie.

Niciaki człowiek brodaty.

Głowę chwalę, lecz włosow twych nie chwalę zgoła,
Włos dobry, głowy dobrey nie masz, ani czoła.

Napis

http://rcin.org.pl

Epigramma.

Scis! Oratorem fieri, nescisquè Poëtam;
Nasci, non fieri sic epigramma, scias!

Mater fur.

Nunc macer es! sed eris, postquam pendebis, obesus;
Quando tuum volucres undiquè corpus edent.

S. Petrus continuò flens.

Gutta cavat petram, non vi, sed sæpe cadendo,
Gutta cavat pariter, sæpe cadendo, Petrum.

Ecclesia Romana.

Roma caput mundi, quid mundus, & omnia mundi?
Esse, decet, capiti subdita membra suo.

Papa, & Ecclesia.

Papa Pater dictus, dicta est Ecclesia Mater,
Hic Patris est pignus nomine, Matris ea.

Humani generis Redemptio.

Unum duntaxat Verbum (Verbum Caro factum)
Nostra salus hominum constitit una DEUM.

Doctor Podagricus.

Non jacet in molli veneranda scientia lecto,
Quomodo non tecum sæpe jacente jacet?

Aer.

Aere mobilius nihil est, leviusquè vicissim,
Aere nil gravius, nobilitusque nihil.

Adæ peccatum.

In malo peccavit Adam, peccavimus omnes,
Omnis ob hoc malum, tot mala sumit homo.

Quidam exul Adamus.

Jura dabam primus: sum primus & exul Adamus;
Sum Comes atquè mei Protoparentis Adam,

Pauper, & dives.

Pauperior sum te, quando vigilamus uterquè,
Quando dormimus, pauper uterquè sumus.

Virtus,

http://rcin.org.pl

Napis wierſza.

Wieſz! że ſię Mowca czyni, a Wierſzopis rodźi;
Tak wierſza nikt nie czyni, lecz z ſiebie pochodźi.

Chudy złodziey.

Dziś chudyś! będzieſz tłuſty, iak poydzieſz na chaki,
Kiedy zewſząd żreć będą twoie ciało ptaki.

S. Piotr uſławicznie płaczący.

Kropla wody wydrąża doł w kamieniu częſta,
Taż w Piotra twarzy, łzy czyni z oczu gęſta.

Kościoł Rzymſki.

Rzym Głowa świata, coż świat, i na świecie chwały?
Przyſtoyna rzecz, by Głowie członki ſię poddały.

Papież, i Kościoł.

Papież Oyciec nazwany, Kościoł Matka bliſka;
Ten Matki, a on Oyca, godni ſą nazwiſka.

Ludzkiego narodu Odkupienie.

Jedno Słowo ſię Ciałem (Słowo Bożkie ſtało,)
Jedno ludzkie zbawienie w nas BOGA wyznało.

Nauczyciel podagryk.

Na miękkim łożu mądrość złożona nie bywa;
Jakże, gdy częſto leżyſz? z tobą nie ſpoczywa?

Powietrze.

Nad powietrze rzecz nie ieſt ruchomſza, i lżeyſza,
Nie maſz rzeczy, iak ta ieſt, ciężſza, i zacnieyſza.

Adama grzech.

W iabku zgrzeſzył i Adam, i my zgrzeſzyliśmy,
Z tego iabka w złe wielkie wſzyſcy zabrnęliśmy.

Pewny wygnaniec Adam.

Pierwſzym prawa Panowił: pierwſzy idę z kraiu
Wygnaniec Adam; Oyciec iak moy Adam z Raiu.

Ubogi, i bogaty.

Jam ieſt nad cię uboższy; gdy oba czuiemy!,
Ubogiemi ieſteśmy, kiedy oba ſpiemy.

Cnota.

http://rcin.org.pl

Virtus.

In medio virtus ſudibûs ſtipata duabûs,
Inter latrones incidit ergo duos.

Teſtamentum.

Neſcio: cujus erunt? quæ nos hucusquè tenemus;
Ex teſtamento poſteritatis erunt.

Filius DEI.

Par Genitor Genito, Genitus quoquè par Genitori;
Poſterior non eſt ille; nec iſte prior.

Aqua.

Eſt aqua, cèu dicas; à qua ſunt omnia dicta;
Quod poſt Baptiſmum veriùs eſſe puta.

Luna Othomanica.

Creſcentem Lunam, decreſcentemquè videmus;
Decreſcat ſemper Turcica Luna, volo.

Chriſtianus mundo, & carni deditus.

Nemo poteſt apte Dominis ſervire duobus,
Et ſervire putas, te bene poſſe tribus?

Gibboſus.

Antè gerunt alii poſitum ſub pectore ventrem,
Tu, niſi fortè tibi ſint duo, retrò geris.

Grus, & Mulier.

Grus nimiùm garrit, nimium quoq; fœmina garrit;
Oſtruat, ut ſileant, os utriusquè lapis.

Podagricus.

Nulla tui memet penitus miſeratio tangit,
Cùm podagram plumis panniculisquè foves.

Religioſa paupertas.

Paupertate quid eſt toto pretioſius orbe?
Quam, niſi qui vendant omnia, nullus emat.

Urbs Troia.

Troia fuit quondam totò clariſſima mundò,
Arderet poſtquam, clarior inde fuit.

Calvus.

http://rcin.org.pl

Cnota.

Między dwiema ſłupami w śrzodku cnota ſtoi,
Wpadła w ręce dwoch łotrow; czy to iey przyſtoi?

Oſtatnia wola.

Nie wiem: co dotąd mamy, czyia to rzecz będzie?
Z oſtatniey woli pewnie potomność oſiędzie.

Syn Boży.

Rowny Oycieć Synowi, Syn Oycu podobny,
Ten pierwſzym, ow oſtatnim, nie ieſt bydź ſpoſobny.

Woda.

Jeſt woda, czyli rzeczeſz: od ktorey zowiemy,
Wſzyſtko; co po Krzcie bardziey rozumieć możemy.

Księżyc Turecki. (my,

Że Kſiężyc naſz raz mnieyſzy, zaś większy widzie-
Niech codziennie Turecki zmnieyſza ſię, życzemy.

Chrześcianin do świata, i ciała przyrownany

Nikt nie może dwom Panom Służyć doſtatecznie,
A mniemaſz, że uſłużyſz trzem dobrze, i grzecznie?

Garbaty.

Inni przed ſobą noſzą brzuch pod pierſią w ciele,
Ty z tyłu, chyba ieźli maſz dwa, to za wiele.

Żóraw, i Niewiaſta.

Tak żóraw, tak Niewiaſta bekoce ięzykiem,
Trzeba im, by milczeli, pyſk zatkać kamykiem.

Podagryk

Żadna mię zgoła litość nad tobą nie bierze,
Gdy podagrę obwijaſz w miękkuſinkie pierze.

Zakonne ubóſtwo.

Ubóſtwo ſkarb naydroższy u świata, i Nieba,
Ktory, żeby kto kupił, przedać wſzyſtko trzeba.

Miaſto Troia.

Troia z wſzyſtkich Miaſt bardziey na świecie iaśniała
Lecz gdy ię zapaliła, iaśnieyſzą zoſtała.

http://rcin.org.pl

Calvus.

Poſſit ut ante hominis mortem calvaria dici?
Eſtne caput? non eſt: excipe calve tuum.

Rerum inſtabilitas.

Triſtia ſuccedunt lætis, & læta vicißim
Triſtibus: ambiguo durat in orbe nihil.

Claudus fracto pede.

O homo! cur brevior fracto pede factus es unò
Te non ire bonas, pes monet, ille vias.

S. Sebaſtianus ſagittis perfoſſus.

Dive! tuas in te jaculante furore ſagittas,
Factus es æthereo dignus amore ſcopus.

Vel.

Mors pugiles alios telo proſternit in uno,
In te unum fruſtra plurima tela jacit.

Quidam Aperſata, & S. Antonius.

Legitimis reddit Dominis amiſſa Patronus,
O ſi te Domino redderet ille ſuo!

Neophyti.

Qui propiùs Chriſti baptiſmum tangere vultis!
Cur ad Jordanis non reſidetis aquas?

S. Agnes.

Agnetis lateri quare comes additur agnus?
Agni ne ſolum hanc nomen habere putes!

Homo homini ſit lupus.

Piſces majores, conſtat, glutire minores;
Sic homo, majoris ſæpe fit eſca minor.

Senator juvenis.

A ſenio dictum veteres voluêre Senatum,
Ergo Senator tu non es! at eſſe potes.

Ovenus.

Carnalis magis? es! quam ſpiritualis Ovene!
Carnem quippe tuum carmen Ovene ſapit.

Februa-

http://rcin.org.pl

Łysy.

wa?
Czy przed śmiercią ieſt człeka nakſztalt trupiey gło-
Nie ieſt: oprocz twey łyſey, ktora ieſt takowa.

Rzeczy nietrwałość.

Po ſmutku ieſt weſołość, po weſelu ſmutek:
A we wſzyſtkim na świecie maſz nie trwały ſku-
(tek.

Kulawy złamawſzy nogę.

Złamawſzy iednę nogę, czemu chramieſz ſrodze?
Znać po niedobrey noga ta chodziła drodze.

S. Sebaſtyan ſtrzałami ubity.

O Swięty! twe ku tobie zmierzaiące ſtrzały,
Z ſzaleńſtwa ſię miłości Bozkiey celem ſtały.

Inaczey.

Smierć innych ludzi iedną ſtratą trupem ściele,
Na cię iednego rzuca ſtrat darmo, i wiele.

Pewny odſtępca, i S. Antoni.

Wiele rzeczy ten Swięty zgubionych wyiawił,
O gdyby on też BOGU cię twemu przyſtawił!

Nowochrzczeńcy.

Ktory bliżey Chryſtusa Chrzeſt ofiągnąć chcecie,
Czemu przy wod Jordanie wraz nie ofiądziecie?

S. Agnieſzka.

Czem przy boku Agnieſzki baranka przydano?
Bo nie z imienia tylko za taką ią miano.

Człowiek dla człowieka ſtaie ſię wilkiem.

Widziem, że większe ryby mnieyſze połykaią;
Tak ludzie więkſi mnieyſzych często pożeraią.

Rayca młody.

Od ſtaroſci tak radę zowiu ſtarych poſtać,
Tyś Rayca nie ieſt, chyba możeſz kiedy zoſtać.

Owen.

Iało bardziey Owenie! niż duch w tobie tleie,
Bo o ciele naywięcey wierſz twoy wſzędzie pieie.

Ea *Luty.*

http://rcin.org.pl

Februarius plerumquè frigidus.

Si veniat à febribus hiemis Februarius; ergo
Quomodo non omnes, hoc veniente, fremunt

Classis Pyratarum

Prædonum Classi malus non sufficit anus,
Quot numerat nautas fert tot & illa malos.

Vinum regit.

Vina coronabant veteres, ut scripta loquuntur
Quid mirum quòd nunc Regna tot illa regunt

Christus in horto sudans.

Christus athlas nimio scelerum sub pondere sudat
Nostra DEUM levitas præ gravitate premit.

Christus captus, & ligatus.

Fasciculum mirchæ sed mirè vinacula stringunt
Nil hic amaroris, plùs at amoris habet.

Christus aurem Malchi sanat.

Vix tetigit Malchi manus aurem, desiit esse
Surdus, at absurdus mansit, ut ante fuit.

Petrus Christum à longè sequitur.

Ah! nimis à longe solem sequeris Petre Christum
Hinc est, quòd tua sit frigida facta fides.

Idem ad ignem negat Christum.

Si non sacrilegum Petrus accessisset ad ignem,
Non foret in tantum lingva soluta scelus.

Malchus Christo infligit alapam.

Non levius scurris hominum genus esse putabat
Scurra gravis quòd es tu! ferrea dextra probat

Vel.

Armatâ quisquis dextrâ te Christe cecidit
Quàm ferus, & verè ferreus ille fuit.

Christi flagellatio.

Es Patris Verbum, pateris sed verbera Christe
Verbum passivum jam, scio, quòd sit amor.

Nu

http://rcin.org.pl

Luty rozwięczey zimy.

żeli od gorączki Miesiąc Luty wzięty,
Jakże każdy gdy on iest, zimnem nie przeięty?

Okręt rozbojnikow.

aszt ieden rozbojnikow okręt nie steruie,
Tyle on ma żeglarzy, ile złych rachuie.

Wino rządzi.

awni, iak piszą, skronie wieńczyli winami,
Coż za dziw, że dziś tylą rządzą Króleiswami?

Chrystus w Ogrocu porący się.

hrystus dla grzechow srogich pocić się dozwala,
Ktorego natura lekkość ciężarem przywala.

Chrystus poimany, i związany.

ropek mirry lecz dziwney więzami krępuią,
ie gorzkiego, lecz miłość słodką w nim znayduią.

Chrystus ucho Malchusa uzdrawia.

o tylko ręka ucha tknęła się Malchusa,
Słuch odebrał, lecz dawna w nim iest zła pokusa.

Piotr za Chrystusem zdaleka idzie.

rystus Słońce, Piotr za nim zdaleka krok bierze,
Z tąd też wiego oziębłość p została wierze.

Tenże przy ogniu zapiera się Chrystusa.

yby Piotr tak złym ogniem nie był zagorzały,
a iego tak zdrożnych słowby nie gadały.

Malchus Chrystusowi wycina policzek.

iemam: że człek tzyderf i nie iak człowiek chodzi,
es ty tzyderz, twa ręka nieludzka doweczi.

I uczey.

cyną ręką cię Chryste! kto w twarz ciężko bije,
eft to człowiek nieludzki, i srożizy nad żmiie.

Chrystusa bluzenie.

Bozki tak okrutne znosi uderzenia,
iem, że to miłość cierpi z naszego zbawienia.

Nie

http://rcin.org.pl

Non erat ei decor.

Ah! quàm deformis fit nunc DEI formis imago,
Hùic dum ſpecies nec decor ullus adeſt.

Chriſtus ſpinis coronatus.

Infixam Capiti geſtas bone Chriſte coronam!
Hæc firmum Regnum denotat eſſe tuum.

Vel.

Chriſtus pro nobis maledictum factus; & hinc eſt:
Terra quod hæc ſpinas ſic maledicta tulit.

Vel.

Eſt via Chriſtus ad aſtra ſed acribùs obſita ſpinis,
Non eſt è terris mollis ad aſtra via.

Sceptrum arundineum Chriſti.

Portat arundineo leve Rex de ſtipite ſceptrum,
Pro nobis Regnum non grave Rex hic habet.

Bajulans Crucem.

Obſequium ponet tua Crux tibi Chriſte ſecundum,
Nam quam tu modò fers, te feret illa brevi.

Chriſtus Cruci clavis affixus.

Non opus eſt clavi, referetur ut arca ſalutis,
Clavus enim quivis hanc aperire poteſt.

Chryſtus Crucifixus.

Si quondam lignum vitæ vitaſſet Adamus,
In ligno nunquam mortua vita foret.

Vox Chriſti: Sitio.

Affixum lecto JESUM febris urit amoris,
Hinc eu, quòd *ſitio*, jam moriturus, ait.

Chriſtus felle potatus orat pro crucifixoribus.

O mitem JESUM! qui pro tortoribus orat;
Fel bibit, & tamen hæc felle Columba caret.

Chriſtus flens in Cruce.

In Cruce flet Chriſtus; poſthac reprehendere noli
Si quemquam videas in Cruce flere ſua.

Moriens

http://rcin.org.pl

Nie było w nim ozdoby.

Ah! iak wdzięczną ozdobę, i piękność BOG traci,
Gdy w nim nie maſz ni kſztaltu, ni ludzkiey poſtaci.

Chryſtus cierniem uwieńczony.

Gwałtem na Głowę Chryſte złość koronę wtłacza,
Że twe Króleſtwo ſtałe, taż iaśnie oznacza.

Inaczey. (nie,

Chryſtus dla nas przeklętwem ſtał ſię; widziem wier-
Że taż ziemia przeklęta takież wnioſła ciernie.

Inaczey.

Chryſtus droga do Nieba lecz przybrana w głogi;
Bo nie maſz z ziemi lekkiey pod Niebioſa drogi.

Berło trzcinians Chryſtuſa.

Niefie Król berło lekkie z trzciny wyrobione,
Nie ciężkie to Króleſtwo dla nas zoſtawione.

Krzyż dźwigaiący.

Krzyż twoy Chryſte uſłuży ci szczęśliwy wſzędzie,
Bo ktory teraz noſiſz, on cię noſić będzie.

Chryſtus gwoździami do Krzyża przybity.

Nie trzeba klucza Nieba drzwi do odemknienia,
Każdy gwoździ ieſt Jezusow kluczem do zbawienia.

Chryſtus Ukrzyżowany.

Gdyby Adama drzewo życia nie ſtuſiło,
Nigdyby w śmierc też drzewo życia nie wprawiło.

Głos Chryſtuſa: Pragnę. (

Przybity na krzyż Jezus, głosno ſię odzywa:
Pragnę; z miłosci wielkiey, gdy iuż dogorywa.

Chryſtus żołcią poiony, modli ſię za ſuych mordercow.

O cichy JEZUS! ktory za mordercow proſi;
Żołć pije, choć Gołąbek ten żołci nie noſi.

Chryſtus płaczący na Krzyżu.

Chryſtus na Krzyżu płacze; ztąd nie gań nikogo!
Gdy zoczyſz, że kto będąc w krzyżu, płacze trogo.

Umieraiąc

http://rcin.org.pl

Moriens Patri se commendat.

Ad Patrem rediit, cùm perdidit omnia Chriſtus;
Prodigus ah! certè filius iſte fuit.

Chriſtus agonizans

Dum caput inclinat JESUS, humeroſque reponit,
Quod leve dicebat, nunc grave ſenſit onus.

Mors Chriſti.

Ob venerem totus fuerat prope perditus orbis,
Hinc voluit veneris Chriſtus obire die.

Chriſtus extra urbem paſſus.

Urbi non uni, ſed toti naſcitur orbi;
Dux & flos campi eſt, campus utrumque decet.

Lancea Latus Chriſti perfoditur.

Quem ſibi morte ſua mundum jam fecit amicum
Chriſtus, ei pandit pectoris ima ſui.

Chriſtus Rex dolorum. (luſtris

Crux Thronus eſt diamema vepres, ſceptrumque pa-
Canna: hoc macatus Chriſtus honore fuit.

In Chriſti morte tenebræ ortæ.

Non mirum! tenebras Chriſto moriente fuiſſe;
Major & umbra cadit, ſole cadente; vides!

Chriſtus vitæ noſtræ medela.

Et Cypri botrus eſt, & vitis Chriſtus; ab iſta
Vite, meæ vitæ, certa medela fluit.

Corona Chriſti ſpinea.

Eſt nimiùm levis hæc pro tanto Rege Corona,
Immò nimis gravis eſt iſta corona DEO.

Vel.

Verba loquebantur lictores impia JESU,
Hinc aures ſpinis ſepiit ipſe ſuas.

Beatiſſima Virgo ſub Cruce.

Pallet & in lacrymas nato ſpirante liqueſcit
Mater; ita ut nunquam pallida luna pluit.

Septem

http://rcin.org.pl

Umierаiąc Oycu ſię poleca.

Do Oyca ſię powraca, gdy wſzyſtko zmarnował;
Ah! rozrutny Syn, na nas wſzyſtko rozſzaſował.

Chryſtus konaiący.

Gdy Głowę ſkłania JEZUS, ramiona ſkieruie,
Co przedtym lekki ciężar teraz przykry czuie.

Smierć Chryſtuſa.

Dla nieczyſtości zgubion świat ieſt początkowy,
Ztąd chciał Chryſtus zakończyć życie w dzień pią-(tkowy.

Chryſtus za Miaſtem cierpiał.

Nie Miaſtu lecz całemu światu życie robi,
Wodz ieſt, i Kwiat na placu, plac obcie zdobi.

Włocznią Bok Chryſtuſa otwarty.

Chryſtus śmiercią iuż ſobie świat przyiazny ſtworzył
Jeſzcze nad to i Serce ku niemu otworzył.

Chryſtus Król boleści.

Krzyż Tron, Korona ciernie, berło w ręku z trzciny,
Tą czcią uwielbion Chryſtus, z tey poległ ruiny.

Przy ſmierci Chryſtuſa ciemności powſtały.

Niedziw! że śmierć Chryſtuſa świat wprawia w za-(ćmienia,
Większa ciemność gdy ſłońce, zobacz w cień ſię zmie-(nia.

Chryſtus życia naſzego lekarſtwo.

I Cypru grono Chryſtus, i latorość ſłynie,
Z tych życia mego lekow pewny ſtrumień płynie.

Korona Chryſtuſa cierniowa.

Ta Korôna ieſt lekka dla Króla, choć froga,
I owſzem nazbyt ciężki ten wieniec dla BOGA.

Inaczey.

Nie ieden kat złym ſłowem Jezuſowi ſzkodził,
Więc by nie ſłyſzał, ciernieм ſwe uſzy ogrodził.

Błogoſławiona Panna pod Krzyżem.

Bledniele Matka płacząc, kiedy Syn iey kona,
Tak, że nigdy i księżyc nie zbladł, iako ona.

Siedm

http://rcin.org.pl

Septem Dolores B. V. M.

Septenos Divina Parens perpeſſa dolores,
Ne dubites! Martyr terquè quaterquè fuit.

Crucifixio S. Petri.

Quamvis ſis verſo crucifixus corpore Petre!
Non tamen ex capite eſt lapſa corona tuo.

S. Magdalena flens

Frons tua fons merus eſt, & lumen flumen amoris,
Larga, Maria! tui dant oculi maria.

Rex Poenus

Unus ades! ſed mille potes Rex ferre Coronas;
Nam mala mille refers, pondera mille ſubis!

Vel.

O Rex! omne malum vix non Tibi quisquè peroptat;
Tu bonus! Omne bonum vix cui ſponte negas!

Vel.

Sæpe dati regnant Reges à ſtirpe Parentum;
Rex nobis populi voce DEIquè datur.

Ad Zoilum.

Gaudeo: diſpliceat tibi quòd mea Zoile vita;
Eſt decor haud parvus diſplicuiſſe malis.

PARS

http://rcin.org.pl

Siedm Boleści B. P. M.

Siedem boleści Matka Bozka wytrzymała,
Więcey niż Męczennica mąk podeymowała.

Ukrzyżowanie S. Piotra.

Choć przeciwnie Piotr ponioſł na doł krzyż ſurowy,
Jednak z iego kurona nie opadła Głowy.

S. Magdalena płaczaca.

Czoło źrzodłem, a oczy ſą miłości rzéką,
Z tych oczu nakſztalt morza łzy obfite cieką.

Król Polſki.

Jeden Król! leez tyſiączney godzien ieſt Korony;
Bo tyſiąc krzyżow znoſi dla Polſkiey obrony.

Inaczey.

O Królu! każdyć prawie źle życzy Jednemu;
Tyś dobry! życzyſz dobrze z nas wſzyſtkich każdemu.

Inaczey.

Częſto z rodu ſwych Królow obce maią Kraie,
Nam Króla ſam głos ludzki, ſam głos Bozki daie.

Do obmowcy Uczonych.

Cieſzę ſię: żeć ſię moie życie nie podoba;
Bo złym ſię nie podobać, ieſt wielka ozdoba.

CZĘSC

http://rcin.org.pl

PARS II.

S. Iſidorus orat, Angelus arat

Quando ſacras orat ſupplex Iſidorus ad aras,
Angelus, ejuſdem munere functus, arat.
Hic verſando ſolum; coverſans alter in aëris,
Mutavêre ſuas hac ratione vices.

Mors inſatiabilis.

Oſſea mors quamvis hominum centena vorârit
Millia; non ideo plena ſaturquè venit.
Eſurit illa magis, dum devoret omnia plenè,
Ac tandem morti proxima, cuncta vomat.

Frivolus amicus.

Frigidus & calidus ſpiratur ut halitus ore,
Sic amor ambiguus, non minor eſſe ſolet.
Tu calidum dicis, gelidum; quem ſenſit amicus,
Aut certè nimium frigidus ignis erit.

Fratres Jacobus, & Joannes.

Germani Fratres: Jacobus hic ille Joannes,
Per Matrem ſedes expetière duas.
Ad Patrem contrà JESUS utrumquè remiſit,
Scit DEUS ecce vicem reddere parquè pari.

Adam, Eva.

Cùm ſerpens nequam, nequaquam, dixit ad Evam;
Sequior illa fuit, nequior ille fuit.
Eva virum poſtquam pomô decepit Adamum,
Sequior Eva virô, nequior angve fuit.

S. Fran-

http://rcin.org.pl

CZĘSC II.

S. Izydor modli się, Anioł za niego orze.

Gdy się modli Izydor, Anioł człowiek niby
Na mieyscu iego będąc, pługiem orze skiby.
Ten wedle ziemi chodzi, wedle Nieba drugi;
Z tey przyczyny zmienili oba swe posługi.

Smierć nie nasycona.

Smierć tysiące pożera ludzi, choć złożona
Z kości; ieść dotąd prożna, i nie nasycona,
I owszem bardziey łaknie, choć żrze wszystko skraca,
A gdy iuż iest przy zgonie, pokarm nazad wraca.

Niestateczny przyiaciel.

Zimny, i letni dycha, iak z ust tchnienie leci,
Tak miłość niestateczna, nie mnieyszą się wznieci.
Ty mowisz, że ten ogień ciepły, że ziębnieie
Przyiaciel. prawi, owszem w samym zimnie tleie.

Rodzeni Bracia Jakób, i Jan.

Dway Bracia: Jan, i Jakób wraz się z sobą znoszą,
Przez Matkę u Jezusa o dwa mieysca proszą.
Lecz Jezus ich do Oyca odsyła przyiemnie,
Wie Bog, co komu oddać potrzeba wzaiemnie.

Adam, Ewa.

Gdy wąż zły, *nieumrzecie*, słowo Ewie daie,
Gorszą ona nad niego, gorszy on się staie.
Lecz skoro taż Adama iabłkiem zwiodła Męża,
Gorsza, niż Mąż był, Ewa, gorsza i nad węża.

S. Fran.

http://rcin.org.pl

S. Franciſcus de Paula pallio pro navigio utens.

Strata chlamys pontò, ſupplevit munia cymbæ,
Ecquis Nauclerus talia vela dedit?
Fecit id Elias; fecit Franciſcus id ipſum,
Fors jejunus erat, factus uterquè levis.

S. Bernardus inter inſtrumenta paſſionis Chriſti.

Plurima Bernardum circumſtant ſymbola mortis,
Mortis nimirum ſymbola Chriſte tuæ:
Lancea, Crux, ſpinæ, clavi, flagra, ſpogia, funes;
Aut pro Te, aut Tecum, vult citò Chriſte mori.

Chriſtus triduò in Sepulchro.

Tres à morte dies in terræ corde quievit,
Poſt conſummatum grande ſalutis opus.
Plùs fuit ergo pati Numen, quàm contra creaſſe,
Cùm ſatis una dies, quâ requieſſet, erat.

S. Ignatii fracta tibia ictu tormenti.

Ænea vix fuerat fors fiſtula glande ſoluta,
Oſſea Lojolæ tibia fracta fuit.
Quid modò concentu virtutum ſvavius iſto?
Hæc cùi principium tibia fracta dedit.

Maria Zelatrix perfectionum Divinarum.

Igne rubus, zelò caſtæ Cor Virginis ardet,
Nec tamen hoc ignis damna, nec ille refert.
Quin magis effulget: ſic lucem luce rependit,
Amplius à Matris, qui nitet, igne DEUS.

Chriſtus ſpinis coronatus.

Chriſte tuum Caput eſt Cælum, Coma tincta cruore,
Sanguineus dici jure *Cometa* poteſt;
Quot ſpinis, totidem radiis rubet ille cruentis,
Magnus cum Dominus ſis; morière brevi.

Chriſtus inter latrones in Cruce.

Ne ſua, quam ſtudiò plantavit vinea tantò
Damnum fortè ferat, ſtat vigil ipſe DEUS.

Hinc

http://rcin.org.pl

S. Franciszek z Pauli miasto okrętu płaszcza używaiący.

Zamiast okrętu Swięty płaszcz na wodzie ścieie,
Ktoryż to Żeglarz takich miewa żaglow wiele?
Franciszek, i Eliasz to tylko czynili,
Znać naczczo byli oba, i lekko płynyli.

S. Bernard między znakami Męki Chrystusowey.

Nie ieden znak Bernarda ku śmierci otaczał,
To ieść, ten sam Jezusa ktory śmierć przeznaczał:
Włocznia, Krzyż, ciernie, gwoździe, bicz, gąbka, po-
Czy z tobą, czy za ciebie Chrystie życie łoży. (wrozy;

Chrystus przez dni trzy w Grobie

Trzy dni Chrystus po śmierci w ziemi odpoczywał,
Gdy tak wielkie zbawienia dzieło dokonywał. (mi,
Więcey cierpiąc Bog sprawił, niż świat tworząc z na-
Bo mu starczył dzień ieden spocząć nad dziełami.

S. Ignacego goleń od kuli złamana.

Miedzianą rurę kula ledwie gdzie złamała,
Z kości goleń Lojoli taż wniwecz strzaskała.
Coż milszego nad ten traf? ktory starł kolano,
Gdzie przeto do cnot pierwszych nowy pochop dano.

Marya gorliwa o doskonałości Bozkie.

Krzak ogniem, Serce czystą gorliwością tli ie,
Jednak ni to, ani ow od ognia zgoreie.
Owszem bardziey Bog iasny iest z Matki płomieni,
Gdy ogień w większy pożar to światło zamieni.

Chrystus cierniem uwieńczony.

Chrystus Głowa twa Niebo włos iest Krwią skro- (piony,
Można mowić, na Niebie, że to znak skrwawiony.
Ile ciernia, ma tyle promieni czerwonych,
Umrzesz wkrotce, bo Panow masz Imie wniawionych.

Chrystus między łotrami na Krzyżu.

By kto winnicy iego, szkodliwie nie zdradził,
Sam Bog iey strzeże, ktorą z pracą taką sadził.

Więc

http://rcin.org.pl

Hinc super excelsa Crucis excubat arbore contra
Latrones. quos jam viderat esse prope.
B. V. gratiâ plena. & Vas spirituale.
Vas plenum donis Cœlestibus esse Mariam
Aliger è Cœlo Nuntius asseruit.
Si Vas hoc modicè flectas, moveasquè precando,
Sortis abundantis mox tibi fundet aquas.
Duo stulti.
Nil ultra quatuor stupidus numerare Menalcas,
Nil ultra Coridon scit numerare tri.
Res nova! jam septem sapientes sunt duo stulti,
Nam septem tantum stultus uterquè sapit.
Ebriosus in dolio sepultus.
Hunc tegit urna virum, extra quam q ti sæpe jacebat,
Tunc temulentus homo, nunc tumulatus humo.
Quam vivens, toties vinô vacuare solebat,
Implet nunc urnam mortuus ipse suam.
Christi spineæ Corona.
Major spinarum solet esse, minorquè rosarum
Copia, quas hortus gignit utrasquè simul.
Sed quamvis Christi sit plus in vertice spinæ,
Cerno tamen plures sanguinis esse rosas.
Ars natandi.
Cùm prope submersus mediis esset puer undis,
Ad scopulum forsan deficiente rate.
Nullas, inquit, aquas, protector adibô deinceps,
Tamdiu, quamdiu, non ante natare sciam.
S. Catharina lac fundens.
Quos aqua nulla potest, lac sapit fulminis ignes,
Et Plinio Phisyci sic memorare solent.
Missa polô noceant ne fulmina fortè Tyranno,
Huic etiam mitis lac Catharina dedit.

S. Stoni-

http://rcin.org.pl

Więc na drzewie wyſokim Krzyża mieć ſtraż żąda
Przeciw łotrom, na ktorych iuż zbliſka pogląda.

B. P. pełna łaſki, i Naczynie Duchowne.

Ze MARYA łaſk Bożkich była pełnym ſtatkiem,
To Anioł z Nieba ſwierdził ſłow ſwoich dodatkiem.
Nachyl tego modlitwą w bok ſtatku człowiecze!
Wnet źrzodło z niego ſzczęścia na ciebie poleczę.

Dwaj głupcy.

Cztery tylko Menalka liczby zliczyć umie,
A trzy, Korydon; oba błędni na rozumie.
Rzecz nowa! dwaj nieucy, ſą ſiedmią mędrcami,
Bo ledwie oba znaią ſiedm między liczbami.

Pijanica w beczce pochowany.

Przy ktorey trunie leżał nie raz upoiony,
Dziś w niey miano mogiły zoſtał pogrzebiony.
Częſto ią widział prożną, gdy z niey wino toczył,
Dziś do niey na ſpoczynek wieczny pełen wkroczył.

Chryſtuſa cierniowa Korona. (dzą,

Większe mnoſtwo ieſt ciernia, niż gdzie roże wicho-
Gdy ſię razem w ogrodzie w czas wieſienny rodzą.
Lecz na Głowie Chryſtuſa choć więcey cierniowych
Jeſt koley, widzę iednak więcey roż ſkrwawionych.

Sztuka pływania.

Gdy ſię kąpiąc pacholę w wodzie zanurzyło,
A łodki do ratunku na brzegu nie było.
Wyſzedłszy: nigdy rzeczę, nie wnidę do wody,
Aż ſię pływać nauczę, bym uſzedł od ſzkody.

S. Katarzyna mleko z ciała leiąca.

Ktorych woda usmierzyć piorunow nie zdoła,
Mleko może; tak twierdzi Plinniuſza ſzkoła.
By morderey nie zatłukł grom z Nieba zeſłany,
Katarzyny dla niego mleko leią rany.

S. Stani-

http://rcin.org.pl

S. Stanislaus Koſtka Soc: JESU.

Panniculis gelida tinctis ad pectus egebat
Koſtka fibras adeo ſenſilis uſſit amor.
An non tunc ignem prope, tum fontemque ferebat?
Nec tamen huic igni fons inimicus erat.

Strena.

Aurum non habeo, *nihil*, eſt pretioſius auro,
Hoc habeo, in ſtrenam do nihil ergo tibi.
Nec nihil eſſe puta! vel ſi nihil eſſe putaris?
Omnia de nihilo facta fuiſſe, ſcias!

Polonia.

Inclyta divitiis fuit ante Polonia magnis,
At nunc ingeniis inclyta facta magis.
Ingenio potiùs quàm ſanguine ſtemmata vivunt,
Hoc etiam titulo vivere digna diu.

Stibio utens.

Sæpe tuam ſtibio faciem dum pingis, & ungis!
Quod natura tibi non dedit, arte paras!
Tolle ſupeficiem faciei, tolle colorem!
Et facie facies eſt caritura ſua.

Pauculi ſtudioſi veri.

Si ſtudioſorum nomen ſpectare velimus,
Innumerus numerus, ne dubitemus, erit.
Contra; ſi ſtudium ſpectare velimus eorum,
Vix poterit cenſus Pallas habere ſuos.

S. Mathias Apoſtolus.

In quem ſors cecidit, cecidit eum ſorte ſecuris,
Quàm felix caſus, caſus uterque fuit.
Sorte tamen primâ ſecurior ipſa ſecuris
(Quod mox in Cœlis aſſeferetur) erat.

Obitus advocati.

Multorum cauſas egit, dixitque clientum,
Judice nunc ſummo dicit agitque ſuam.

Quid

http://rcin.org.pl

S. Stanisław Kostka Jezuita.

Zimną wodą chłodzono w ciele Kostki żyły,
Tak się w nim od miłości piersi zapaliły.
Czyliż w ten czas i ogień, i woda nie była?
Jednak woda z tym ogniem razem się zgodziła.

Kolenda.

Złota nie mam, nad złoto droższe iest *Nic* wszędzie.
To mam, toć na kolendę niech ode mnie będzie.
Nie mniemay! że nic niczym, czy że iest dar mały;
Wszak wiesz! że się z niczego wszystkie rzeczy stały.

Polska.

W wielkie dostatki przedtym Polska opływała,
Ale teraz bogatszą z dowcipow się stała.
Z dowcipu żyli dłużey, niż ze krwi Przodkowie,
Tym imieniem żyć maią Polscy Potomkowie.

Malowania czerwonego używaiący.

Często twarz malowidłem mażesz, i pokrywasz!
Co z przyrodzenia nie masz, to sztuką nabywasz!
Zrzuć tę powierzchną postać, zrzuć farbę moy Panie!
A tak twarz twoia z twarzy odartą zostanie.

Mało uczniow prawdziwych.

Jeżli na imię uczniow spoglądać zechcemy,
Niezliczoną ich liczbę zapewne uyrzemy.
Przeciwnie: iak się uczą, gdy ważemy zbliska,
Ledwie ktory z nich godzien szkolnego nazwiska.

S. Macizy Apostoł.

Na kogo los padł, padła z losem i siekiera,
Oboi ten przypadek szczęśliwość otwiera.
Nad pierwszy los, szczęśliwszy los, siekiera była,
Bo mu drogę do chwały w Niebie otworzyła!

Smierć prawnego.

W wielu sprawach ten stawał, i mowił w nich żwawie.
Dziś przed Sędzią naywyższym w swoiey stawa sprawie.

http://rcin.org.pl

Quid conſvêſſe juvat reliquorum vincere cauſas?
Infelix actor ſi cadat hicce ſuâ.

S. Thomas Aquinas.

Aurea de collo torques, & in aure columba,
Sol medium pectus, pôſſidet osque favum.
Sol illi radium, pennamque columba miniſtrat,
Torques in Cœlos hunc aliſque trahit.

Author. & Lector.

Authorem lector, lectorem vulnerat author,
Die! uter illorum fucus, uter ſit apis?
Pungit apis fucum, ſed caſto vulnere pungit,
Enecat inflicto vulnere fucus apem.

S. Petrus cum gemina clavi.

Ecce duas claves (quarum videt altera Cœlum,
Altera concernit tartara) Petrus habet.
Illa bonis Cœlum referat, ſurſumque tuetur;
Iſta malis referans tartara, ſpectat humum.

S. Bartholomæus.

Propria ſerpenti cum ſit pudentia pellem
Ponere; cur ponis Bartholomæe tuam?
Ille per anguſtum ſatagit penetrare foramen;
Tuque per anguſtam tendis ad aſtra viam.

Euchariſtia miraculum miraculorum.

Vertitur in Carnem panis, vinumque cruorem,
Qua metamorphoſi nulla ſtupenda magis.
Scilicet: ex nihilo Panis Viniquè Creator,
In nihilum redigit rurſus utrumque ſuum.

Gratulatio cuidam.

Ver, Æſtas, Autumnus, Hyems, ſunt quatuor anni
Tempora; curriculi quattuor ecce rotas!
Hunc ego curriculum feliciter opto rotari,
Curiere pro multa proſperitate tibi.

Virgo

http://rcin.org.pl

Na coż ſię zda o innych grać ſprawy koniecznie?
Jeźli ſwoię ſam ſprawę przegra biedny wiecznie.

S. Tomaſz z Akwinu.

Złoty łańcuch na ſzyi, gołąb ieſt przy głowie,
Słońce na pierſiach, w uściech plaſtr miodu i w ſłowie.
Słońce światło. Gołąbek pioro okazuie,
Łańcuch w Niebo Tomaſza z innymi zaymuie.

Wynalezca, i Czytelnik.

Czytelnik wynalezcy, ten owemu rany
Zadaie; powiedz! pſzczoło, kto trądem nazwany?
Kole pſzczołę trąd, kole i trąd zlekka pſzczoła,
Lecz trąd pſzczołę tak kole, że ią gubi zgoła.

Piotr S. z dwiema kluczami.

Dwa klucze (z których ieden w zwyż ku niebu zbacza,
Drugi w piekło) Piotr w ręku trzyma, i oznacza.
Ow dobrym drzwi do Nieba wzgorę wywyższony,
Ten do piekła otwiera, ku ziemi ichylony.

S. Bartłomiey.

Mądrość węża, że ſkorę z ſiebie zdzierać raczy;
Co Bartłomiey ſwey ſkory z ſiebie zdarciem znaczy?
Ow przez ciałną ſię dziurę pczedzeć uſiłuie,
Ten zas ciaſną do Nieba iść drogą pracuie.

Ciało Pańſkie cud nad cuda.

Chleb ſię w Ciało obraca, wino w Krew zamienia,
Z tey przemiany większego nie maſz zadziwienia.
Toiest: Chleba ni wina nie maſz, a Stworca ſię rodzi
Z niczego; i to dwoie w nic znowu odchodzi.

Powinſzowanie pewnemu.

Czas ieſt: Wieſienny, Letni, Jeſienny, Zimowy,
Nakſztalt czterech kół, ktore ma poiazd wozowy.
Jać życzę, by ten poiazd ſzczęśliwie ſię toczył,
Szczęście w dom twoy prowadząc, nigdy w bok niezboczył.

Panno

http://rcin.org.pl

Virgo Cæcilia Monialis Comes de Litiis.

Horto Parthenio tua lilia Virgo dedisti,
Plantarinè queant fertiliore loco?
Ne dubites Virgo! crescent æqualia Cœlo,
Cùm tam frugifero sint modò jacta solo.

Mundus Muliebris.

In mundo tria sunt, dilectus Apostolus inquit:
Luxuries rerum, fastus, avaritia.
Non caret his tribùs, quem portat fœmina, mundus,
Hæc etiam mundi non malè nomen habet.

Quinque Vulnera Christi.

Quinquè libri Moysis, totidem sunt Vulnera Christi,
Illi sunt index hæc mihi jura notant.
Illic scripta DEI digitò, lex plena timoris;
Hic plena affectûs Lex & amoris inest.

Socer, & Gener à suis degener.

A Proavis quantumvis distas ex stemmate longè!
Nemo magis potuit degener esse gener.
Degener à tota majorum stirpe tuorum,
Ambigo: posse magis degenerare genus.

Blatero quidam.

Non auras solùm neque solas vulnerat aures,
Os simul & lingvam verberat ille suam.
Si non sufficiat talem reprehendere verbo,
Verbere mulctandus verbero talis erit.

Rasfalus multos cancros edens.

Quando voras multos in cœna Rasfale cancros!
Hos indigestos nocte sequente vomis!

Hos

http://rcin.org.pl

Panna Cecylia Zakonna z Domu Lilii.

Przenioſłaś twe Lilie Panno do Zakonu,
Czy ſię mogły doczekać lepſzego zagonu?
Nie wątpiy! że wzroſt wezmą pod nieba wzniesione,
Gdy na tak żyzney roli ſą dziś zaſzczepione.

Swiat Niewieści.

Trzy rzeczy ſą u ludzi, Apoſtoł powiada:
Zbytek, pycha, łakomſtwo, ktore swiat poſiada.
Te troie, ma niewiaſta w świecie zakochana,
Dla tego ſama nie źle światem ieſt nazwana.

Pięć Ran Chryſtuſowych. (ciele,

Pięć kſiąg Moyżeſz, Ran tyleż Chryſtus ma w ſwym
Tamte znak, te zaś ſamych praw ſkazuią wiele.
Tam w prawie palec Boży boiaźń opiſuie,
Tu prawo nowe całosc miłosei gruntuie.

Swiekr, i Zięć od ſwoich odrodny.

Choć ſię rożniſz daleko od Przodziadow w rodzie,
Żaden zięć w odrodzeniu tak niepodpadł ſzkodzie.
Od przodkow kto ieſt rodem całe oddalony,
Wątpię: żeby rod ktory był tak odrodzony.

Swiegot niektory.

Nie tylko wiatr i uſzy rani nakſztalt węża,
Uſta razem, i ięzyk własny nadwarężа.
Jeżli ſłowem nie może bydź pochamowany,
Taki swiegot, niech bieżem zoſtanie ſmagany.

Rasfał wiele rakow iedzący.

Gdy wielą Rasfał na noc pasie ſię rakami,
Przyſzley nocy te ſame wyrzuca uſtami.

Nie-

http://rcin.org.pl

Hos ego vulgares certò non judico cancros,
Qui licet exanimes, retro redire sciunt.

Vita hominis.

Vita quid est hominis? folium, flos, fabula, fænum,
Umbra, sagitta, cinis, scena, pruina, vapor,
Fumus, arundo, vitrum, filum, rota, pluma, voragò,
Nix, pila, testa, trochus, bulla, favilla, nihil.

Epitaphium Platinæ Viri doctissimi.

Quid Platinam pia turba gemis tibi nuper ademptum?
Non obiit; cujus nomen honosquè nitent.
Parte sui vivit melior quàm vixit adusquè,
Fama viget terris, spiritus astra tenet.

Ovidii Poetæ.

Hìc situs est Vates, quem divi Cæsaris ira
Augusti latiâ cedere jussit humô.
Sæpe miter voluit propriis occumbere terris,
Sed frustra: hunc illi fata dedère locum.

Roberti Magni Viri.

Aspice me! quæso Roberti carcere mentem
Hôc tenui: recolas! quæ monumenta dedit.
Te sua scripta monent; speculũ tibi mortis ad hoc sũ;
Discito: vita brevis, nec tibi certa manet.

Pictoris cujusdam.

Pictor erat naturâ; usus vix ille Magistrô
Par tamen egregiis arte peritus erat.
Pinxit aves, naves, homines herbasquè, ferasquè,
Hæc lætos flores, poma, vireta, pyra.

Quidam

http://rcin.org.pl

Nie ſądzę, by te raki były zwyczaynymi,
Że nazad poyść umieią, choć ſą nie żywymi.

Zycie ludzkie.

Co ieſt życie człowieka? lift, kwiat, bayka, trawa,
Cień, ſtrzała, widowiſko, ſrzon, popioł, kurzawa,
Dym, ſkło, koło wozowe, nić, puch, przepaść, trzcina
Snieg, gałka, gra, ſkorupa, nić, bąbel, perzyna.

Nadgrobek Platina Męża uczonego.

Czemu ktoś nad Platyną, że umarł, boleie?
Nie umarł; Imie iego, i chwała iaśnieie.
Z ſtrony ſwoiey ma lepſze, niż ieſt życie czyie,
Kwitnie ſława na ziemi, duſza w Niebie żyie,

Ouidiuſza Wierſzopiſa.

Tu ſpoczywa Rymopiś z ziemi ſwey wygnany,
Że nań Ceſarz był Auguſt ſrodze zagniewany.
Chciał on biedny, by właſna ziemia go pokryła,
Lecz darmo: na tym mieyſcu śmierć go zaſkoczyła.

Roberta Wielkiego Męża.

Patrz! proſzę, w iakich więzach dorąd duſza była
Roberta: zważ! i iaki grob mu naznaczyła.
Jego piſma cię uczą; śmierć ci przykład daie,
Jak krotkie życie, tobie niepewne zoſtaie.

Malarza pewnego.

Malarz był z przyrodzenia; bez Miſtrza w nauce,
Jednak wyrownał przednim malarzom w ſwey ſztuce
Malował ptaki, łodzie, ludzi zioła, zwierze,
I kwiaty, iabłka, gruſzki, ogrody w cnej mierze,

Pewny

http://rcin.org.pl

Quidam Civis exul è Patria.

Qui ſuper alta ſteti, multosque viros pede trivi;
Nunc teror ipſe dolens, & procul exul eo.
Exemplum Vobis Proceres! caſus ſit hic exin,
Ne quis in ima cadat ſummus; ut ipſe cado.

Vel.

Deſerit exul Adam Gentis Genitor Paradiſum;
Exulat è Patria Præſes Adam Comiti.
Gens dolet: antè quòd is primus peccavit Adamus;
Hic aliis culpis indolet atque ſuis.

Dies anniverſaria Regiæ Electionis.

Feſta dies colitur: STANISLAUS inde Polonus,
Dum Rex electus, Regna Polona capit.
O utinam vivat! Tandem ſuccedat Fidem
Rex ſapiens; cunctis quàm ſapit Ille magis.

Dies Coronationis.

Tempus adeſt: Lechi capiti, quô ſponte Coronam,
Et propriis manibus Lechia Sceptra dedit.
Frons, puto, quòd decoratur eo Diademate Regis,
Sed, ſcio, quòd decorat Rex Diadema magis.

Conjugium, & cœlebs vita.

Felix, qui cara & pura cum conjuge vivit,
Progeniem caram progeneratquè ſuam.
Proſper & ille ſibi, cœlebs qui vivit in orbe;
Nequam, qui vivit non ſibi, non aliis.
Primus honeſtus ineſt: aſt Angelus alter adinſtar:
Tertius ut Dæmon, qui ruit omne bonum.

Tormentum

http://rcin.org.pl

Pewny Obywatel wygnaniec z kraiu.

Ktory ſtoiąc wyſoko, wielą pogardzałem; (łem.
Dzis od wſzyſtkich wzgardzony, wygnańcem zoſta-
Przypadek ten Panowie ieſt dla Was przykładem,
By kto nie ſpadł z wyſoka, idąc za mym śladem.

Inaczey.

Adam Oyciec Narodu z Raiu ieſt ruſzony;
Adam Seymu Marſzałek z kraiu wypędzony.
Tamtego Narod ludzki winę opłakuie,
Ten za ſwe, i za innych grzechy pokutuie.

Rocznica obrania Królewſkiego na Tron.

Dzień rocznicy: gdy Królem STANISŁAW obrany
Polak od Polſkich Panow na Tron ieſt wezwany.
Bodayby żył! i Królow Naſtępcow zoſtawił
Tak mądrych; iak On z wſzyſtkich naymędrſzym (ſię wſławił.

Dzień Koronacyi.

Czaſ obchodziem: Koronę gdy STANISŁAWOWI
Kładzie Polſka na Głowę własnemu Ziomkowi.
Ta korona dla Króla, mniemam, ieſt ozdobą;
Lecz, wiem, że Król Kronę bardziey zdobi ſobą.

Małżeńſtwo, i bezżeńſkie życie.

Szczęśliwy, ktory z czyſtą żyie żoną miło,
Ktoremu z nią ſię mile potomſtwo zrodziło.
Szczęśliwy i bez żony, czyine życie czyie,
Ladaco, kto ni ſobie, ni dla drugich żyie.
Pierwſzy dobry: drugi, iak Anioł w poſtaci;
Trzeci, iak czart, wzielakie ktory dobro traci.

Działo

http://rcin.org.pl

Tormentum bellicum.

Vulcanus genitor, genitrix natura, Minerva
Me docuit, nutrix ars fuit, atque dies.
Vis mea de nihilo: tria dant mihi corpora paſtum;
Sunt gnati, ſtrages ira, ruina, fragor.
Dicito! fim quid ego? num terræ, vel ſera ponti,
Aut neutrum, aut quo ſim lumine facta novo?

Comitia Regni Poloni Anno 1789. & 1790.

Cætus adeſt Gentis, quò non præſtantior alter
Aut fuit, aut unquam clarior eſſe poteſt.
Impavidus, juſtus, mitis, vigil, ac operoſus,
Vincula, perfidias, fœdera, caſtra, decus.
Diſrumpit, plectit, ſolidat, creat, atque reducit,
Viribus, arbitrio, pace, cohorte, manu.

Adverſus Deum non eſt præſcriptio juris.

Adverſus Numen non eſt præſcriptio juris,
Attamen in noſtro ſæpe fit illa foro.
At væ! cauſidicis, quos hæc præſcriptio tangit,
Appellaturum ne dubitare DEUM.
Ipſe ſupremus erit (cui paret omne Tribunal)
Arbiter, & Judex ſummus, & æquus erit.

S. Baſilius Magnus.

Non placuit Magni Baſilii vita Valenti,
Nec potuit tantum nectua ferre jubar.
Ergo parat fœvæ decretum ſcribere mortis,
Adverſus Sanctum Cæſaris ira Virum.
Sed negat officium calamus, manus inſuper aret,
Mox ſit & invalidus, qui fuit ante valens.

Neker

http://rcin.org.pl

Działo woienne.

Wulkan ieſt moim Oycem, mamkę z dnia i z ſztuki,
Z przyrodzenia mam Matkę z Minerwy nauki.
Siła moia z niczego: trzy mię żywią ciała:
Mam ſyny, ze mnie łoſkot, łom, gniew ſzkoda cała.
Powiedz! czym ieſtem? z ziemi, czy zwierz iaki z (morza?
Czyli ni to, ni owo, czyli nowa zorza?

Seym Polſki w Roku 1689. i 1790.

Seym Polſki Narod złożył, nad ktory zacnieyſzy,
Nie był, ani bydź może kiedy chwalebnieyſzy.
Nieuſtraſzon rwie więzy, ſądem ſprawiedliwym,
Karze zdradę, dla drugich ieſt wraz litościwym.
Przymierza z Sąſiadami pokoiu zawiera,
Rękodzieła przywraca, Woyſko liczne zbiera.

Przeciw BOGU wyięcia nie maſz od prawa.

Nie maſz naprzeciw Bogu z ſpraw ſię wymawiania,
Jednak w naſzych rozſprawach ſą takie działania.
Lecz biada! prawnym mężom, ktorzy ſię w to wdaią,
Bo z tych ſądow do Boga na ſprawę iść maią.
On ſam Jednaczem pierwſzym (ktorego ſąd wſzędzie)
I Sędzią ſprawiedliwym, i naywyżſzym będzie.

S. Bazyli Wielki.

Nie cierpi Bazylego pychy Walenſowa,
Nie może znieść iaſnego ſłońca ciemna ſowa.
Więc gniewem zdięty Ceſarz, ma ſię do oręża,
Wyrok śmierci chce piſać na Świętego Męża.
Lecz pioro nie chce piſać, ręka ſchnie, boleie,
Będąc zdrowym, wnet cały, upada, i mdleie.

Neker

http://rcin.org.pl

Neker iniens regimina Gallica

Blanda loquens Neker, favet is tibi, pluraquè ſpondet
Gallia! Tu fidens plurima credis ei.
Si minus ille Tibi faveat, Tu paucula credas
Illi; fortè tibi tutior illa foret.
Sed cùm plùs nimiò totam ſpem ponis in illo;
Tu priùs ipſa cades, poſt miſer ipſe cadet.

Ad Lectorem

Ordine noſtra legi cuperemus carmina Lector!
Ne bona prætereas, prætereundo mala.

Vel.

Qui ſcit enim metris alienam lædere famam,
Hæc ſciat eſſe ſibi metra vetanda legi.

A. L.

FINIS.

http://rcin.org.pl

Neker wchodzący w rządy Francuzkie.

Pobłażać wiele Neker, i sprzyia nad miarę,
Francyo! Ty zbyteczną w nim pokładasz wiarę.
Gdyby on ci mniey sprzyiał, tyś mu mniey wierzyła;
Pewniebyś bespiecznieyszą z iego czynow była.
Lecz gdy nazbyt pokładasz w nim nadzieie swoie;
Ty pierwey, a on potym zginiecie obdie.

Do Czytelnika.

Porządkiem wiersze moie oby czytać chciałeś!
Złe minąwszy, a dobrych żeby nie miiałeś!

Inatzey. (dzi,

Kto cudzey sławie wiersze u mniey rozumnym szko-
Niech wie, że mu tych wierszy czytać się nie godzi.

A. Ł.

K O N I E C.

Fundacja im. I. I. Michalskiego ze zbiorów Ossolineum 1926

XVIII. 1. 242

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

242

http://rcin.org.pl

F
XVIII.1.242